

7082.5398. Sur. 12
SPECIMEN INAUGURALE
DE
CAVTELLIS
IN
SALVI CONDVCTVS
CONCESSIONE
A IVDICE OBSERVANDIS.

QVOD CVM ADNEXIS
EX OMNI IVRE POSITIONIBVS
AVSPICE

DEO TER OPTIMO MAXIMO
CVM CONSENSV INCLYTI IVRECONSULTORVM ORDINIS
IN ACADEMIA IVLIA

PRAESIDE
GALLO ALOYSIO KLEINSCHROD
I. V. D. CONSILIARIO AVLICO IVRIVMQVE ANTECESSORE P. O. FACVLTATIS
IVRIDICAE H. T. DECANO

PRO LICENTIA SVMMOS IN IVRE HONORES ADQVIRENDI
EXPONIT
PHILIPPVS ANDREAS FRANCISCVS BERINGER
WIRCEBURGENSIS, PHILOSOPHIAE DOCTOR.

WIRCEBURGI IN AVDITORIO IVRECONSULTORVM
DIE XXIII. IVLII MDCXCIII.

Typis Francisci Ernesti Nitribitt, Vniuersitatis Typographi.

Diss. 2238-3

E
Sta

REVERENDISSIMO AC CELSISSIMO
S. R. I. PRINCIPI,

AC

DOMINO DOMINO

FRANCISCO
LUDOVICO

DEI GRATIA

EPISCOPO
BAMBERGENSI

ET

WIRCEBURGENSI,
FRANCIAE ORIENTALIS
DUCI

ET RELIQUA

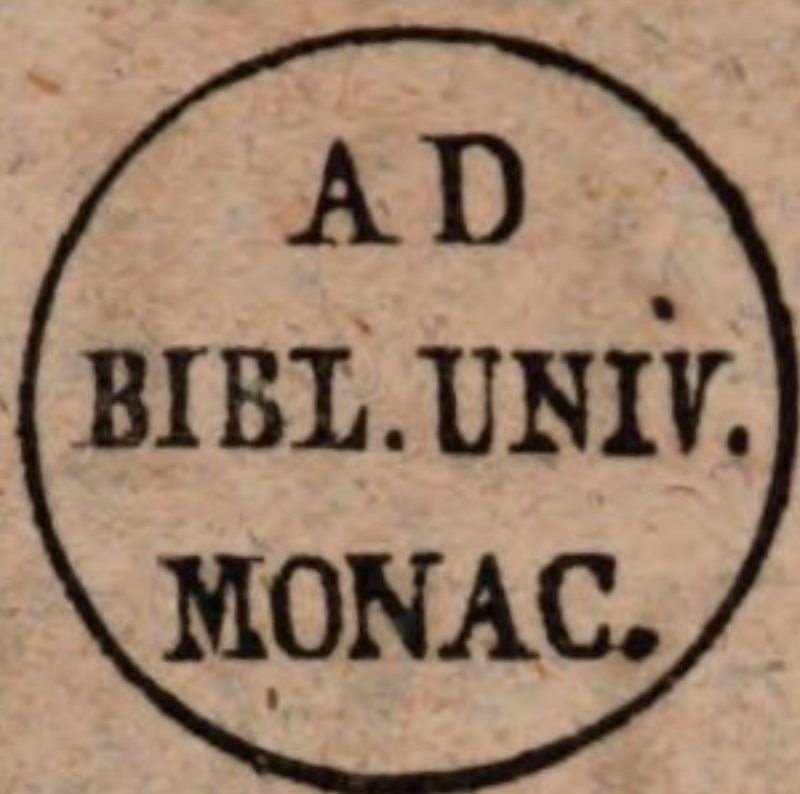
DOMINO DOMINO SVO
LONGE CLEMENTISSIMO

HASCE PAGELLAS

SUBMISSISSIME DICAT, DEDICAT
ET CONSECRAT

Servorum infimus

Philippus Andreas Franciscus Beringer.

T 91/600

*Quaenam sunt cautelae a iudice in salui conductus
concessione observandae?*

CAPUT I.

IDEA SALVI CONDUCTVS EIVSQUE DIVISIONES.

§. I.

Materiam adgredior quotidie in foris obuenientem & ob cre-
brum eius vsum utilitate se commendantem. Verum ista Introitus.
Num S. C.
legibus
fundetur?
iucunditas ex obiecti natura redundans innumeris turbatur Iure-
consultorum dissensionibus, ita vt incerta euadant pene omnia.
Ratio diuersitatis in eo latet, quod negotium nostrum vix non
omnino legum expressa destituatur determinatione. Quae enim
adferuntur iuris positiui functiones, vel de securitate contra vim
iniustam a), vel de fide publica generatim b), vel de commea-
A tu

a) Huc pertinent L. 28. §. 7. D. de poenis. Auth. habita C. ne filius pro
patre. C. 4. X. vt lite non contestata &c. Art. 76. & 156. C. C. C.

b) Nou 17. C. 6. Edictum Iustiniani II. & XIII. C. 11. §. 3.

tu c), aut de salua guardia d), aut denique de reo praesente e) agunt. Omnia autem ista a saluo conductu quam maxime diuersa esse, mox dicenda abunde demonstrabunt. Potius statuendum erit, saluum conductum formam suam atque essentiam non legibus expressis, sed earum analogiae praxi & obseruantiae debere. Saepe enim contingit, reum esse absentem atque processum criminalem expediri non posse. Media contra absentes hucusque nota nullo modo sufficiunt, vt finis causae criminalis obtineri queat reipublicae salutaris. Iudicis inde officium exigit, vt omni labore modo, vt reus in persona se sistat. Cum vero eum capiendi deficiat occasio, tractatus & pacta cum eo ineat, securitatemque promittat necesse est, vt voluntarie compareat, cum cogi non possit. Temporibus antiquis iure manuario grassante inculpati saepissime vim metuebant ab aduersariis & potissimum laeso inferendam: quem metum promissio iudicis se reum contra quemcunque tueri velle profligauit. Aeuo subsequente squalor carceris longinquitate aequae ac acerbitate horrendus reos impulit, vt fugam continua-

c) L. 3. §. 7. L. 14. D. de re milit. L. 1. 2. 3. C. de somneatu. Hoc autem verbo denotatur facultas ad tempus quoddam recedendi, vel certum dierum spatium intra quod quidam adesse debet. *Vicar* vocabulat. iur. vtriusque voce *Commeatus*: Tom. I. pag. 295.

d) Pax publica 1548. Tit. 16. §. 2. Ordinatio politiae 1577. Tit. 23. §. 2.

e) L. 3. & 5. D. de custod. reor. Hae enim leges disponunt, reum in carcerem coniiciendum esse, nisi delictum ita leue comiserit, vt fideiussoribus comitti possit, ille ergo cogitari debet rerum status, quo iudex deliberare potest, num reus in vincula sit mittendus, nec ne, quod eius praesentiam aequae ac pacti contrarii supponit absentiam.

tinuarent, quamvis innocentiae suae potuerint confidere: saepissime inde a iudicibus personalem poscentibus praesentiam petiere rei, ut a carceris cruciatu maneant immunes: iudicesque necessitate adacti id inire promissum debuerunt. Securitas ergo ab initio contra vim data iniustam postea & contra vim caeteroquin iustam extensa fuit, & inde natus saluus conductus ex necessitate magis, & boni publici ratione quam diffidationum metu exortus, quod ultimum Comes a *Soden* f) statuit, securitatem contra vim iustam & iniustam permiscens, quarum ultima e diffidationibus repetenda, prima neutiquam.

§. II.

In formanda salui conductus idea triplicem deprehendi errorem, cum scripta rem criminalem tractantia peruoluerem. Quidam enim hoc negotium natura sua bilaterale ex vna tantum parte repraesentant, ostendentes solum, vel quid iudex tribuat vel quid reus adquirat. Quo referendi omnes illi, qui saluum conductum praesidium esse dicunt reo a iudice concessum secure ad iudicium veniendi g), quibus ii iungendi, qui ius sine metu car-

*Censura
variarum
S. C. defini-
tionum.*

A 2

ceris

f) Geist der deutschen Criminalgesetze Tom, III. §. 178.

g) *Grave* de saluo conductu iudiciali Tubingae 1672. C. 2. §. 4. *Bruckner* de saluo conductu Ienae 1712. Th. 6. *Falkner* de saluo conductu ad iudicium. Ienae 1666. Sect. II. §. 5. *Wesser* de saluo conductu iudiciali Altorf. 1698. C. I. n. 4. *Windheim* seu pot. resp. *Kruse* de iure salui conductus. Ienae 1666. C. II. n. 4. *Dorn* Versuch eines praktischen Commentars über das peinliche Recht. Tom. II. §. 439. *Quistorp* Grundsätze des deutschen peinlichen Rechts Tom. II. §. 832. *Beck* de iurisdikt. superiori crimin. & centen. L. I. Cap. 17. obs. I. *Leyser* p. 628. med. 1 — 5.

ceris in iudicio comparandi saluum esse statuunt conductum *h*). — Alii definitionem nimis arctam praebent sub negotio dicto securitatem intelligentes a vinculis, donec sententia criminalis fuerit lata *i*). Quae tamen ipsa assertio concidit, si principia intueamur ab ipsis huius definitionis auctoribus proposita. Idem enim, qui verba donec sententia sit lata ideae salui conductus inserunt, mox in eadem saepe pagina securitatem reo datam cessare dicunt, si pure fuerit delictum confessus: iidem saluum conductum diuidunt in generalem & specialem, illamque elapso termino iudiciali finiri asserunt & quae sunt similia. — Alii porro diuersas salui conductus permiscent species, atque hunc securitatem aiunt praebere contra vim iustam & iniustam *l*): ast haec idea iusto est amplior. Ille enim saluus conductus, qui partem processus atque praesentis tractationis constituit obiectum, a carcere solum liberat, atque contra vim iustam reum tuetur. Longe autem diuersa est securitas contra vim iniustam quae improprie solum saluus conductus audit: quod ulterius demonstrabit consideratio diffe-

b) Engelhard Versuch eines allgemeinen peinl. Rechts §. 472. Olympii de Hein promtuar. iur. canon. feudal. ciuil. & crimin. voce saluus conductus n. 1. Vrsaya de Bosco institut. crimin. Romae 1706. L. 3. T. 9. n. 132.

i) Quistorp l. c. Hellfeld iurisprud. forens. sec. ord. Pandect. §. 2015. G. J. F. Meister princip. jur. crimin. German. commun. Goetting. 1789. §. 470. Danz Grundr. der summar. Prozesse Stuttg. 1792. Hauptst. XI. §. 187. Böhmer ad Carpzov. qu. 112. o. 2. Falkner meditat. ad defensionem forens. med. 56.

l) Bruckner l. c. Falkner ll. cc. not. g. & i. Wesser l. c. Beck l. c. Wippermann de saluo conductu Rintel. 1678. Th. 12.

differentiae, quae vtramque securitatem a se inuicem separat, inferius instituenda. Quibusdam huius classis auctoribus saluus conductus securitas est contra vim iniustam; ast error eorum hoc asserto crescit, cum carcerem vim esse iniustam cogitent, quod longe a veritate abest.

§. III.

Meliora dedere auctores illi, qui iudicis reique praestationem combinarunt *m*): quamvis & hi essentialia & accidentalia non sollicitè separarint. Cautio enim, quae interdum definitioni inferitur, non in omni saluo conductu praestatur, naturale, non essentialiale est: adeoque ad ideam generalem nullo modo pertinet.

S. C. vera definitio.

Quibus suppositis saluum conductum *n*) illud esse negotium credo, in quo ille, qui in processum incidit criminalem, vitam quietam, personalem in iudicio praesentiam, atque sententiae hoc in processu secuturae implementum iudici promittit & offert: iudex econtra petitam e carcere liberationem pollicetur & praestat. Verum igitur pactum hic adest iudicem inter & reum initum. Quamvis enim pactum libero regulariter debeat iniri consensu, iudex econtra ad salui conductus concessionem cogi interdum queat: hoc tamen rei naturam non mutat. Sicut enim casus

m) Boehmer ad Carpzou. qu. 112. o. 2. Koch institut. iur. crimin. §. 953. Wippermann de saluo conductu. Rintel. 1678. th. 6. Engau elemen. iur. crimin. lib. II. §. 328. Hellfeld §. 2015. Danz §. 187. Meister §. 470. Comes a Soden Tom. III. §. 176. Eandem quidem Quistorpius admittit sententiam, ast ad saluum conductum specialem eam applicat th. II. §. 832.

n) Vocatur & liber commeatus, liber accessus, asscurantia, fides publica, securitas.

sus existere potest, quo ad paciscendum atque interponendum consensum quis recte cogitur: sic etiam iudex ex ratione salutis publicae, ut pactum liberationis ineat, adigi poterit. Iudicem ut primum paciscentem nomino. Probe quidem scio, & principem liberum commeatum largiri posse: ab asserto tamen meo non recedo. Haec enim securitatis concessio actum vere iudiciale constituit, cum non sine causae cognitione fieri possit, atque medium sit eo tendens, ut processus criminalis optatum sortiatur effectum: adeoque princeps hanc praebens securitatem qua iudex id agit, eiusque ius in potestate fundatur iudiciaria: nomen ergo iudicis in definitione positum per eminentiam ut dicunt principem complectitur. Impetrans vero seu paciscens alter ille est, contra quem processus criminalis aut reuera institutus est, aut reipsa paratur. Cum enim missio in carcerem in causa solum criminali locum sibi in regula vindicet, liberatio quoque a vinculis in hisce solum casibus intret necesse est. Generatim autem processui criminali obnoxius hic adsumitur, siue confessus vel conuictus aut suspectus solum sit: sicut enim infra demonstrabitur, omnibus hisce saluum concedi posse conductum, sic etiam in quavis processus parte haecce dari potest securitas.

§. IV.

*eiusque ex-
plicatione ge-
neratim
sumta.
An S. C.
negotium
sit purum
an conditi-
onatum?*

Obligatio paciscentium mox pura mox conditionata est. Quod si determinare velis, circumscriptio erit necessaria, quaenam praestationes sint essentielles, quaenam naturales, quaenam accidentales. Certum est atque ex rei natura fluens, illas circumstantias, quae essentiam aut naturam rei constituunt, negotium non redde-
re

re conditionatum, adeoque cum promissiones rei in definitione nominatae sint essentiales, salvo conductui negotii conditionati non addent qualitatem. Idem de cautionis praestatione dicendum, quae ad naturalia pertinet negotii. At si praestationes aliae accidentales a iudice exigantur, a reo promittantur, tunc conditionatum facile existit negotium.

Quam iudex tribuit, securitas, essentiam constituit negotii atque implementum. Haec ergo e carcere liberatio pars est negotii intrinseca, nulla conditio. — Reus isto in negotio promittit vitam quietam: haec enim omni inest salvo conductui conditio tacita, ut reus ab omni absteat crimine (daß er sich geleitlich verhalte). Spondet idem, se in iudicio compariturum, sententiaeque satisfacturum, & hae promissiones in omni debent adesse salvo conductu, eiusque essentiam constituunt. Cautio contra ut plurimum quidem praestatur, eiusque ideo praesumitur necessitas: interim tamen & absque ea liber cogitari potest commeatus, adeoque ad ideam generis fundandam non pertinet. Minori adhuc iure locum sibi hic vindicant aliae promissiones accidentales, quae mox adsunt, mox absunt: adeoque merito in definitione negliguntur alio loco enumerandae. Interim tamen, quamvis iudicis praestatio a nulla regulariter conditione dependeat, reo tamen ex natura rei non aliter libertas a vinculis promittitur, nisi ut promissa seruet, in casum ergo contrarium salutis publicae ratio instantissime flagitat, ut reus fidem frangens in vincula mittatur & carcerem. Eatenus ergo cuius salvo conductui resolutiva inest conditio, & clausula rebus sic stantibus.

§. V.

Distinctio
S. C. 1. a
salua
guardia,

Hisce inclusus saluus conductus limitibus facili modo ab iis fecernitur negotiis, quae vel idem nomen gerunt, vel quandam ad illum relationem habent aut affinitatem. Inprimis huc spectat salua guardia, quae praecedente *Engelbrechtio* o) securitas est & protectio singularis, quam summi imperantes vel solis personis & rebus simul tam belli quam pacis tempore aut ob benemerita, aut singulari ex gratia aut demum titulo oneroso eum in finem concedunt, ut ab omni periculo & offensione sint immunes atque exempti. At differentia saluam guardiam inter & saluum conductum absque omni fere difficultate patescit. Illa enim a summo imperante semper conceditur, hic autem saepius etiam a iudice. Illa in superioritate & potestate principis generatim fundatur, hic in potestate iudiciaria speciatim: illa innocentibus prodest, & quibusdam plerumque hominum classibus: hic autem criminis reum aut suspectum supponit. Illa via datur extraiudiciali: hic nonnisi praeuia causae cognitione, & iudiciale est negotium. Illa non raro pecunia redimitur, hic autem plerumque cautionem aliasque requirit promissiones. Salua guardia rebus aut personis securitatem praestat: saluus conductus personam solam reddit securam.

§. VI.

2. a secu-
ritate vim
iniustam.

Saepissime autem securitas contra vim iniustam & saluus miscetur conductus, quamvis maxime differant. Siquis violentiam

o) Diff. de salua guardia Ienae 1743. §. 9. [vid. & Bruckner de S. C. Th. 2.]

tiam ab aduersario inferendam malumne quoddam metuit, iudicem adit securitatem poscens eamque sine dubio impetrat. Verum haec male saluus conductus audit, & longe ab eo distat, melius mandatum de non offendendo vocatur. Saluus conductus conceditur criminum reis, mandatum de non offendendo omnibus vim iniustam timentibus: ille in processu criminali solum, hoc in qualibet alia causa locum inuenit: ille cautionem petit ab impetrante, hoc cautionis necessitatem in aduersarium, qui iusti timoris causa est, transfert. Ille pactum est vim suam ultra iudicis reique personam non extendens: hoc iussus principis omnibus illis impositus, qui iusto, ne laedant, timori ansam praebuere p). Interdum sine dubio vtraque combinatur securitas, si reus carcerem non solum sed & vim iniustam aduersarii timeat q): hoc tamen non obstante idea atque effectus duplicis huius securitatis a se inuicem distinguere debebunt, si confusionem principiorum velimus euitare r).

§. VII.

Communis salui conductus diuisio est in generalem & specialem. Illius conceptus s) in eo consistit, quod securitas inde pro-

manans

Quid sentiendum de diuisione S. C. a. in generalem & specialem.

p) Bruckner de S. C. th. 3.

q) Windbeim seu Kruse de iure 9. C. C. 7. n. 60. ita distinguit: saluum conductum ante sententiam omnem praestare securitatem; post sententiam vero solum contra vim iniustam, cum nunc incarceration locum habeat.

r) Plures salui conductus significatus & species adferunt Falkner de S. C. ad iudic. C. I. S. I. §. 6. Meuius ad ius lubecens. L. I. T. I. art. II. n. 21. n. 26. 27. seq. n. 36. Richter Consil. P. 6. Conf. 26. qu. I. n. I — 9.

s) Ex mente saltem plurimorum, cum non omnes eandem amplectantur sen

manans ad terminum sit restricta iudiciale, eoque elapso expi-
ret *t*): econtra salui conductus idea in eo est posita, quod libera-
tio e carcere per totum duret inquisitionis tempus. Primo qui-
dem intuitu quam maxime absurdum videtur, saluum conductum
generalem producere securitatem particularem, saluum autem con-
ductum specialem liberationem tribuere generalem. Ast haec ab-
surditas non adeo magna est, ut videtur: quamvis lubentissime
fatear, verba incongrua & inconcinna ab auctoribus esse electa.
Res sic se habet: secundum rectam, ut credo, plurimum doctri-
nam saluus conductus strictam recipit interpretationem. Sin
ergo iudex verbis indefinitis liberum dederit comitatum, in dubio
ad unicum terminum iudiciale est restringendus. Securitatem
ergo ad terminum huncce restrictam vocarunt saluum conductum
generalem. Quando vero iudex liberationem a vinculis ad totum
usque inquisitionis tempus concedere intendit, specialiter id expri-
mat oportet: inde idea salui conductus specialis enata est. Inte-
rim tamen ob diversas huius diuisionis explicationes & verba mi-
nus recte electa distinctionem aut omnino eliminarem *u*), aut cla-
riorem substituerem. Quid si saluus conductus diuideretur in ple-
num & minus plenum? plenum voco, si omnia huius negotii non
essentialia sed & naturalia adsint, atque securitas concessa ad fi-
nem usque inquisitionis perduret: minus plenum appello, qui es-
sentialia solum non naturalia comprehendit, & libertatem breuio-
rem e carcere praebet.

§. VIII.

sententiam, cuius rei probationem *Quistorpius* §. 832 adfert, qui va-
rios huius diuisionis significatus collegit.

t) Hunc in praxi ignorari statuit *Boehmer* elem. iur. crim. §. 152.

u) Inutilem vocat hanc distinctionem *Com. a Soden* T. III. §. 177.

§. VIII.

Minori adhuc fundamento nititur diuifio falui conductus in <sup>b. in ex-
preffum & tacitum.</sup> expreffum & tacitum. Quid prior fit, per fe patet. Posterior autem tum in eo latere dicitur, fi perſona quaedam, quae in carcerem mitti debuiffet, toleratur *tt*), tum ex mente quorundam omni ineſt citationi *uu*). Verum quod primum attinet, ex eo, quod ſuſpectus carceri non ſtatim tradatur, concludi nequit, falſum ei conductum eſſe conceſſum: ſed variae huius morae cauſae eſſe poſſunt. Secundum ex male intellecto iuris Saxonici *w*) loco oritur *x*): adeoque nec hoc iure veritas aſſerti probari po- teſt, multoque adhuc minus iure nititur communi *y*). Nec ratio adest ex natura rei oriens. Citatio enim potius eum in finem emittitur, vt veniat reus in iudicium, atque in iudicis redigatur poteſtatem: vbi quidem hoc admittendum eſt, reo ſecuritatem aduerſus vim iniuſtam a iudice promitti; cum enim ad iudicium venire debeat, omnia ea remouenda, quae paritioni quandam

B 2 inii-

tt) *Graue* de S. C. iudiciali Tabing. 1672. C. 3. c. 8. Aliam ſiſtit ideam *Quiſtopius* Th. II. §. 832. tacitum eum dicens conductum, qui proba- bilibus nititur argumentis.

uu) *Heigius* P. II. quaest. 22. n. 39. *Carpzov.* Inquiſit. proc. T. 5. art. I. n. 1. & pract. crimin. qu. 112. n. 16 — 18. *Zanger* de exception. P. II. C. V. n. 8. *Falkner* de S. C. C. II. S. III. §. 7. *Heil* iudex & deſenſ. C. 2. §. 16. *Danz* Summar. Proc. Hſt. XI. §. 187. n. b.

w) L. 2. art. 27. Wer ſein Leib und Leben wagen will, der iſt geleits- frey.

x) *Boehmer* element. iuriſpr. crimin. S. I. C. 7. §. 158.

y) *Bruckner* de S. C. th. 18. *Wippermann* de S. C. th. II. *Beck* de iur- iſd. crimin. L. I. Cap. 17. o. 16. *Boehmer* ad *Carpzov.* qu. 112. o. I.

iniicere moram possunt: quo potissimum vis iniusta spectat: & de hoc cogitasse videntur auctores principium supra dictum statuentes: verum iuri incarcerandi iudex citationem emittens minime renuntiavit.

§. IX.

*c. in per-
petuum &
tempora-
rium.*

Falsa est, vt recte statuit *Quistorp* z), distinctio in temporarium & perpetuum, cum omnis saluus conductus quodam solum tempore perduret: attamen si tempus inquisitionis adsumamus, saluus conductus vel per totum hocce spatium durare, vel breuior esse, & eatenus saluus conductus temporarius perpetuusque dici potest.

C A P V T II.

CAVEAT IUDEX, NE COMPETENTIA FORI DESTITVTVS SALVVM CONDVCTVM TRIBVAT.

§. X.

*Cuiam
ius largi-
endi S. C.
competat?*

Scriptores plerumque antiquiores aa) ius saluum concedendi conductum soli principi vindicant, & probationis causa adducunt L. 4. & 31. §. 1. D. de poenis bb), quibus hoc iungunt argumen-

z) Th. II. §. 832.

aa) de Hein promptuar. iur. voce salu. cond. n. 5. *Farinacius* qu. 29. n. 80. & largissima manu ibi allegati. — Olim soli imperatori & principi ius saluum tribuendi conductum reseruatum fuisse obseruat *Quistorp*. §. 834.

bb) L. 4. de poen. nemo potest com meatum remeatumue dare exuli nisi imperator ex aliqua causa. L. 31. §. 1. ib. Ex Prouincia autem in prouinciam transduci damnatos sine permissu principis non licere *Dinus Antoninus & Seuerus* rescripserunt.

mentum, quod nimirum laesio salui conductus crimen laesae maiestatis vocetur in L. 1. D. ad L. Iul. maiest. hoc autem delictum absque persona principis non possit cogitari. At qui L. 4. & 31. de poen. attentius perspiciet, illi patebit, partim de remissione poenae partim de translatione damnatorum de prouincia in prouinciam sermonem esse: vterque autem casus exceptionem a regula & iure communi continet, quae a nemine nisi imperante recte statuitur, de nostro casu altum est in hisce legibus silentium cc). Idem & ad alterum quadrat argumentum. In primis enim L. 1. ad L. Iul. mai. ea non inest dispositio, quam allegantes volunt: & deinde concedi potest, quamuis non sine iustis limitibus, salui conductus violationem crimen laesae maiestatis constituere: haec tamen sententia ad eum erit restringenda casum, si princeps vel immediate vel mediate saluum conductum concesserit, atque hoc etiam posito arctis erit includenda cancellis. Melius sententiae suae prospexissent auctores, si summum imperantem vt omnis iurisdictionis fontem repraesentassent. Hoc etenim supposito sicut omnis iurdictio, ita omnes actus inde prouenientes adeoque & salui conductus concessio supremae competunt potestati. Verum cum iurdictio saepissime a principibus in alios sit translata, cumque mox vt annexum fundi, mox ex iure reali a quibusdam exerceatur, ius saluum conductum tribuendi hodie non soli principi, sed omni illi, qui iure iurisdictionis criminalis gaudet, vindicandum erit. Cui enim concessus finis, ei & concessa debent esse media: saluus autem conductus ad promouendum processum criminalem quam maxime conducit: cuius ergo est inquirere, ei etiam libe-

cc) *Windheim seu Kruse de iure S. C. C. III. n. 14.*

liberationis a vinculis concessio tanquam medium competat, necesse est, sine quo haec inquisitio aut omnino non, aut saltem non eo continuari potest modo, ut exitus inde salutaris queat sperari *dd*).

§. XI.

*Quatenam
sit diffe-
rentia in-
ter S. C. a
summo ter-
ritorii tri-
bunali &
ab officiali
praestitum?*

Ius ergo saluum largiendi conductum supremae adnexum est potestati, atque a summo principe nomine proprio vel ex eius mandato a dicasteriis vel officialibus exercetur. Cuius exercitii differentia in eo latet, quod, si princeps vel ipse vel supremum dicasterium saluum concesserit conductum, efficacia eius per totum se extendat territorium, sin autem officialis vel iudex securitatem contra carcerem tribuerit, valor eius intra limites se contineat iurisdictionis. Quamvis enim officialis nomine principis exercent iurisdictionem, & huius auctoritate saluum largiatur conductum: attamen non in vniuerso valebit territorio: tali enim iudici certus est assignatus districtus, ut in eo nomine supremae potestatis ius dicat: haec ergo imperantis repraesentatio ad istius regionis ambitum est adstricta, in alias territorii partes neutiquam extendenda.

§. XII.

dd) L. 2. D. de iurisd. Cui iurdictio data est, ea quoque concessa esse videntur, sine quibus iurdictio explicari non potest. *Bruckner de S. C. th. 10. Trentler select. disput. ad ius civil. iustin. Vol. I. disp. 5. §. 6. lit. d. Wesser de S. C. iudiciali C. II. n. 7. Dorn Vers. einpract. Comment. u. d. peinl. R. §. 439. Beck de iurisd. crimin. L. I. C. 17. o. 1. Mich. de Caldero f. regii crimin. Consilii Cathaloniae decisiones P. I. dec. 27. n. 2. de Weittenau Centuria consilior. crimin. C. 72. n. 15. Quistorp. §. 833. Boehmer ad Carpz. qu. 112. o. 3. Pufendorf process. crimin. C. XI. §. 7.*

§. XII.

Verum si principi plura sint subiecta territoria, saluus con-
ductus ab eo datus num ad omnes eius terras spectat? Distin-
guerem, an harum regionum vnio sit realis, an personalis: in
primo casu salui conductus vigorem ad vniuersum huius principis
extenderem territorium, in secundo illi solum includerem territo-
rio, in quo processus tractatur criminalis. In vnione enim reali
plures ita coniunguntur regiones, vt vnum quoddam constituent
idemque territorium, adeoque quod in vna eius parte valet, etiam
de altera dicendum erit. Econtra in vnione personali cuiusuis
regionis rationes manent separatae, quaeuis per se totum quod-
dam distinctum efficit: constitutio igitur in vno vigens territorio
ad aliud quamuis eidem subiectum principi extendi nequit.

*Si prin-
ceps plura
possideat
territoria,
an S. C.
datus in
omnibus iis
valebit?*

Quaecunque autem sit vnio, saluus conductus a dicasterio
superiori concessus in illa solum regione valet, quae huic subest
collegio. Saepe enim in diuersis territoriis etiam realiter vnitis
dicasteria suprema a se inuicem independentia sunt constituta, qui-
bus integra quaedam regio subiecta est. Quae vero collegia cum
in determinato quodam districtu iurisdictionem aliaque iura exer-
ceant, etiam saluus conductus ab iis concessus hisce erit subie-
ctus limitibus.

§. XIII.

Interdum per modum seruitutis in alieno iurisdictione exercetur
territorio. — Quo posito dominans iure optimo saluum condu-
ctum largietur per omnem valiturum regionem, vbi seruitutis vi-
get exercitium: atque haec a dominante data securitas dominum
obligat seruientem, ne illo in districtu reum in vincula mittat:
quamuis

*Quid de S.
C. statuen-
dum, si
quis iuris-
dictione
per modum
seruitutis
gaudeat?*

quamvis aliis in locis iuri dominantis non subiectis illius captura omnino sit permiffa. Cum enim feruitus iurisdictionis non omne praecise afficiat feruitutis territorium: etiam faluus conductus feruitutis ambitum non excedet.

§. XIV.

*Quinam
praeter
imperan-
tem S. C.
recte tri-
bunt?*

Praeter fumum imperantem etiam omnes ii, quibus iurisdictio criminalis ex iure competit reali, & fpeciatim iudices patrimoniales faluum conductum recte tribuunt, & iure quidem nomineque proprio largiuntur. Demonstrat ius iftud concessio iurisdictionis, quae & media complectitur ad illius exercitium necessaria. Semper autem haec reo data fecuritas ad ambitum iurisdictionis adftricta est. Ast fi dominus plures poffideat fundos, plura praedia diuerfis in territoriis fita, fi iis omnibus adnexa fit iurisdictionis, num faluus conductus datus in vno praedio ad alios etiam fundos in alio fitos territorio porrigitur? Non credo quaestionem hanc affirmari poffe. Quoduis enim praedium totum quoddam feperatum conftituit atque cum in diuerfis fitum fit territoriis, etiam diuerfis legibus regendum diuerfo modo exercenda iurisdictionis: tot ergo in effectu dominus iurisdictiones exercet, quot praedia poffidet: illudque quod ifte qua iudex vno in loco agit ad alium minime erit extendendum.

§. XV.

*Quinam
iudex quo-
ad S. C.
conceffio-
nem dici
poteft com-
potens?*

Vlterius vero, vt negotium noftrum fit validum, iudicis requiritur competentia. Huius enim iudicis eft inquirere, adeoque omnia ea agere, quae vt finem hunc confequatur funt necessaria, quo fine dubio falui conductus pertinet concessio. —

Notifi-

Notissimum est, triplex in re criminali obtinere forum commune delicti nempe commissi, domicilii & deprehensionis: quibus forum speciale seu privilegiatum iungendum. Quoad forum commune regula est in iure fundata, vnum alterumue horum praeuentione ius praecipuum sibi comparare posse *ee)*: quo facto praeuenienti etiam ius potius saluum conductum concedendi erit tribuendum. An vero ipsa liberi com meatus praestatio praeuentionem operatur? Negant *Meisterus ff)* & *Baehmerus gg)* nisi saluo conductui iuncta sit citatio. Verum imprimis haec securitatis largitio absque citatione praeuia non facile cogitatur. Iudex enim, antequam reum e carcere liberet, laboret necesse est, vt reum in vincula recipiat, adeoque ad minimum citatio praemitti & periculum fieri debet, num reus sponte se sistat, vel in vincula mitti queat. Et his etiam non attentis saluum conductum praeuentionem efficere credo. Certum est, praeuentionem litem supponere inchoatam *hh)*, seu quod idem est, citationem specialem *ii)*: saluus autem conductus surrogatur in locum citationis realis, seu incarcerationis: sicut ergo haec cum praeuentione coniuncta est, ita & illi hic effectus tribuendus cum surrogatum sapiat plerumque naturam illius, cui substituitur: dein omni salui con-

ee) C. F. G. *Meister* ausführl. Abh. des Peinl. Process. in Teutschl. Hauptst. 13. §. 20.

ff) ib. §. 24.

gg) Obs. ad *Carpz.* qu. 110. obs. 10.

hh) *Meister* ib. §. 21.

ii) C. 20. X de offic. & potest. iud. deleg. C. 10. X de offic. legat. C. 6. & 8. de offic. iudic. deleg. in 6.

conductus concessioni promissio inest rei, se omni iudicis citationi pariturum: adeoque in effectu citatio iam in ipso comprehenditur negotio.

§. XVI.

*An iudex
deprehen-
sionis S. C.
recte conce-
dit?*

Iudicis ergo competentis res est, securitatem contra carcerem dare, quod nullo caret dubio, si de iudice delicti commissi aut domicilii sermo sit. Sed an & iudex deprehensionis saluum concedere potest conductum? Quod si cum *Seyfferto ll)* iudicium eius loci, in quo reus inuentus fuit atque detentus, forum vocemus deprehensionis, omnis cessabit salui conductus concessio: reo enim in carcerem iam misso nulla datur huius generis securitas. Sed & idem erit dicendum, si cum *Meistero mm)* iudicem deprehensionis vocemus eum, cui illa, in qua delinquens nunc moratur, subest regio. Talis enim iudex scit, aut scire debet, reum quendam in iurisdictionis suae ambitu degere, quam si supponamus scientiam, non saluus conductus sed remedia ad reum capiendum sunt adhibenda, modusque ordinarius, incarceration, locum habet, medio ergo salui conductus extraordinario non indigemus. Locum haec habent, quamdiu delinquens ea in regione perstiterit: sin solum mutet, etiam forum deprehensionis eo in loco cessat, atque in eum transit, quo reus se contulit. Iudex ergo deprehensionis regulariter saluum dare nequit conductum, nisi processu iam inchoato reus aufugerit, tunc ad causam continuandam ut plurimum ad saluum conductum confugiendum erit.

§. XVII.

ll) Diss. de foro deprehensionis *Altorf* 1695. §. 5.
mm) l. c. §. 12.

§. XVII.

An & iudex privilegiatus?

Num & iudex privilegiatus saluum praebere potest conductum? Quaestio tunc nequit moveri, si iudici isti certus quidam iurisdictionis ambitus certus districtus est assignatus: nullum hoc posito circa ius dictam concedendi securitatem dubium: nulla hunc inter & alium iudicem differentia. Ast iudex huiusmodi ut plurimum in personas determinatas aut quandam hominum classem ius suum exercet, quin certa ipsi regio sit assignata, cuius rei exemplum iurisdiclio academica militaris ecclesiastica praebet praeter alias. Et in hoc rerum statu non sine causa dubitatur, an tali iudici ius saluum concedendi conductum competat: nullus enim ei positus est iurisdictionis ambitus, in quo data securitas vim suam posset exercere: personae quae huic foro sub sunt, domicilium suum in iurisdictionis, cui parent districtu figere nequeunt, sed semper in regione habitant, quae iudici subiecta est, quem non agnoscunt. Adeoque delicto commissio personae tales a iudice proprio saluum conductum minus recte impetrant: quamvis enim ius ei non deficiat, effectus tamen abest, cum saluus conductus a privilegiato concessus foro alium non impediat iudicem, quominus ex capite domicilii, deprehensionis aut delicti hoc in loco commissi reum capiat. — Interim tamen non sine effectu saltem indirecto iudex privilegiatus saluum impertiri potest conductum. Hoc enim iudicium ex privilegio tale remissionem personae subiectae vel ob ius ex privilegio quaesitum vel ob praeventionem saepe urgere potest a iudicibus saltem eiusdem territorii. Adeoque si persona illi subdita delicto commissio profuga saluum impetrarit conductum, posteaque redux ab

alio incarceretur iudex: recte tamen iudex priuilegiatus petit, ut in vincula missus ei remittatur, quo facto ipsi libertatem reddit. Cum vero rei priuilegiati incarceration, remissio, & liberatio saepius in eadem causa repeti possint: iudicumque collisiones & longiores morae sint metuendae: quammaxime praestat, sicut semper sic praesertim hoc in casu saluum conductum a principe impetrare.

§. XVIII.

*An iudex
civilis?*

Semper autem iudex criminalis adeundus est, si quis saluum conductum optet. Iste enim iudex ius quaesitum pariter ac obligationem habet, reum in vincula recipiendi: huic iuri nemo alius renunciare nemo alius praeiudicare potest, nisi ille ipse, cui competit. Sicut ergo iudex civilis in causa criminali regulariter incarcerare nequit *nn)*, sic etiam saluum concedendi conductum potestas ei est adempta *oo)*. Causa vere criminalis semper supponitur: in ea enim tractanda de vinculis & carcere sermo esse potest: eiusque inquisitio, quamprimum contra personam dirigitur specialem, ad iudicem criminalem exclusiue spectat, huic ergo & liberationis a vinculis potestas vindicanda. Accedit, quod incarceration seu citatio realis initium sit inquisitionis specialis, idem ergo & de surrogato eius saluo nempe conductu dicendum erit: huius ergo largitio aeque bene sicut inquisitio specialis generatim ad curam iudicis pertinet criminalis.

§. XIX.

nn) Heil iud. & defend. C. 2. §. 2.

oo) Iudices inferiores ex consuetudine saluum conductum tribuere posse statuit Bruckner de S. C. th. II.

§. XIX.

Verum dum iudici criminali hanc saluum dandi conductum ^{Num idem} tribuo potestatem, noua exurgit quaestio: an & summis imperii ^{ius sum-} dicasteriis idem ius sit vindicandum? Separandus inprimis casus ^{mis impe-} est, si in immediatos iurisdictio exercetur criminalis, quae cum ^{rii tribu-} consilio imperiali aulico in regula competat, etiam saluum tribu- ^{nalibus} nal hoc recte dabit conductum per totum valiturum imperium. ^{vindican-} Aequè certum est, Cameram imperii iis in casibus saluum largiri ^{dum?} posse conductum, in quibus iurisdictionem recte exercet crimina- lem vel contra personas ad eam spectantes vel in causis fractae pa- cis publicae. Et hisce in casibus saluus conductus a Camera imp. concessus per vniuersum vim suam extendet imperium. Vltèrius nulli subest dubio, quin summis imperii tribunalibus ius ademtum sit mediatis in prima instantia saluum tribuendi conductum. Sed an in superiori id instantia liceat, non plane expeditum est. Si leges imperii qq) hac de re loquentes peruoluamus, patet, in cau- sis criminalibus generatim appellationem esse interdictam. Cum vero supra demonstratum sit, salui conductus concessionem nego- tium esse vere criminale, etiam appellatio hoc in puncto ad ar- chidicasteria non valebit: cui accedit, quod iudex criminalis di- ctam solum concedat libertatem, quae vero qualitas cum quoad mediatos in summis imperii tribunalibus cesset, via etiam appel- lationis erit praeclusa rr). Hoc tamen de causis vere criminali- bus

qq) Rec. imp. de 1530. §. 65. O. C. de 1555. P. II. Tit. 28. §. 5. C. O. C. P. II. Tit. 31. §. 14. Capital. *Francisci II.* art. I. §. 8.

rr) *Boehmer ad Carpzonium* qu. 112. o. 3. Contrarium statuunt *Dorn Th.*

libus velim intellectum. Interdum & in civilibus causis delictis-
que minoribus reus salvo conductu indiget, quem positis termi-
nis habilibus suprema imperii dicasteria recte praestant ss). Sic
etiam ex capite denegatae vel protractae iustitiae auctoritatem su-
am hoc circa negotium interponunt tt). Quodsi enim iudex sine
omni causae cognitione saluum deneget conductum, aut ad preces
eum petentis omnino non respondeat; reus tunc sine dubio ad
quoddam imperii iudicium se convertere, atque mandatum de ad-
ministranda iustitia potest impetrare. Atque hisce in casibus re-
cursum ad dicta archidicasteria non frustra intentari probant prae-
iudicia a *Cramero uu)* adducta: I. de 15 Maii, 17 Jul., 23 Dec.
1743. vbi in contumaciam adeoque ob denegatam vel protractam
iustitiam saluus conductus datus est. II. de 4 Septembr. 1753.
qua in causa liberi commeatus praestationi additum est: „Auch
dahin bedacht seyn solle, damit die Hauptsache ihre rechtliche
Erle-

Th. III. §. 440. *Ludolf* de iur. camer. S. I. §. 12. *Tafinger* institut.
iur. camer. Tom. II. §. 624.

ss) Exempla prostant apud *Ludolf* ib. adpend. VI. n. 32. & *Cramerum*
obseru. Tom. I. obs. 137. praeiud. de 5 Jul. 1742. & T. V. o. 1321.
Casum plane singularem adfert idem *Weizlar. Nebenst.* Part. 101. p.
105 — 14. Omnis tamen ista salui conductus concessio salua superio-
ritate statuum territoriali & sine eiusdem laesione intelligenda: male
inde suadet *Beck* de iurisd. crimin. L. I. C. 17. o. 8. vt ab imperatore vel
iudicibus imperii saluus petatur conductus, si quis plures metuat domi-
nos territoriales.

tt) *Dorn* l. c.

uu) T. I. o. 137. Iste quidem & per viam appellationis saluum conductum
a iudicii imperii tribui posse adfirmat: ast hoc non probant adducta
praeiudicia, quod ex tenore eorum abunde adparet.

Erledigung forderfamst erhalten möge.“ Quod & iustitiae redollet protractionem. III. de 28 Aug. 1756. vbi eadem fere rerum facies. IV. Ao. 1743. Sept. 5. rescripsit Consilium imp. aulicum, vt dominus saluum conductum aut concedat, aut iustas, quare probare nequeat, afferat rationes. Et recte quidem: non enim omni in casu ad liberationem e carcere praestandam tenetur: & si etiam casum, vbi iuste denegari potest adsumamus, praenota causae cognitione per sententiam, seu in forma vt dicunt, petitam negare debet liberationem: quod si iudex intermiserit, non praecise, vt securitatem impertiatur, cogitur, sed alternatiua fit, vt supradictum, dispositio. Caeterum saluus conductus a iudicibus imperii in casibus vbi licet conceditur vel in optima forma seu addita poena, vel in forma communi sine omni poene mentione ww).

[§. XX.

Si vero iudex precibus pro saluo conductu non annuit, nonne recursus patet ad superiorem eiusdem saltem territorii iudicem xx)? Cum in plerisque Germaniae territoriis remedium ap-
 pellationis in causis criminalibus exulet: eo sane respectu recursus ab inferiori ad superiorem non valebit: quatenus autem haec prouocatio in vna alteraque regione recepta est, & in hoc casu locum inueniet. Sin vero ea sit inferioris ad superiorem relatio, vt querela denegatae vel protractae iustitiae contra illum huic possit
 ex-

*An Ille,
 cui S. C.
 est denegatus recur-
 su ad su-
 perio-rem
 gaudet?*

ww) *Tafinger* 1. c. *Danz* HSt. XI §. 187. not. d.

xx) Generatim id affirmant *Dorn* §. 440. *Meuius* p. 4. dec. 211. *Thö-
 niker* aduoc. prud. in foro crimin. C, 8, n. 6, sq. *Quistorp* §. 834.
Danz §. 189.

exhiberi: certum est, eo in casu, si verum huius querelae adsit fundamentum, eius quoque cum effectu fieri posse interpositionem. — Saepe denique inferior ut mandatarius superior ut mandans considerari potest: illeque nomine & vice huius actus exercet iurisdictionis, prout est officialium & dicasteriorum ad principem relatio. Hocce in casu aditus ad superiorem sine dubio patet, si inferior precibus saluum petentis conductum non satisfecerit. Quacunque enim ratione inferior flagitatum denegarit commeatum repulsam passo integrum est, superiori ut mandanti fatum exponere & quaerere, num mandatarius menti eius satisfecerit, num factum adprobet mandatarii, benignioremue foueat sententiam. Saluo ergo conductu ab officiali negato principem adire, atque ab isto securitatis petere licet concessionem. Ast iudex superior qua talis in praeiudicium inferioris liberationem e carcere dare nequit *yy*). Quilibet enim iudex suo in districtu quiete exercere debet iurisdictionem, neuterque alterius turbare exercitium: & in specie salui conductus impetratio eo tendit, ut quis ad iudicium venire queat, quin carcerem timeat: ast sicut ille solum iudex, cuius est hac de re inquirere, suspectum in carcerem mittere potest, sic & ille solum a vinculis recte liberat. Quando ergo querela salui conductus denegati ad superius fuit delata iudicium: huius exigit officium, ut prius ab inferiori petatur informatio, atque hac impetrata tunc solum saluus concedatur conductus, si probatum fuerit, iudicem inferiorem hanc denegasse securitatem, quamvis perfecte hoc in casu ad eius praestationem obligatus fuerit.

§. XXI.

yy) *Meuius* l. c. *Dorn* l. c. *Cramer* T. I. O. 137. *Harprecht* in consultat. crimin. & civil. Volum. nov. Tom. I. Fol. 549, n. 31.

§. XXI.

Generatim vero saluus conductus ab inferiori praestitus num a superiore seruandus sit, & agnoscendus, non omnino constat ^{zz)}. Illud imprimis certum, summum imperantem eum agnoscere debere saluum conductum, qui eius nomine a iudice iure concedendi munito datus est. Quod dubio caret, si supremum territorii cuiusdam iudicium hunc iurisdictionis actum exercuerit. Iudex autem inferior aut iure processum criminalem pro arbitrio instituendi gaudet, aut quoad quemvis actum ad consensum superioris requirendum est adstrictus. Ultimus sane iuris sui limites excederet, si auctoritate propria reum a vinculis liberaret. Prior autem saluum conductum per se solus recte impertitur, siue ius solum habeat inquirendi, siue iure etiam decidendi & exequendi gaudeat. Nam & in illo casu, qui inquisitionem pro arbitrio tractat, omnia ea agit, quae huic fini conducunt; sin ergo copia rei nonnisi data e carcere libertate haberi possit, sine dubio necessitate adactus ad pactum hocce liberationis confugere potest. — Quodsi iurisdicatio per modum seruitutis in alieno exerceatur territorio, dominansque in districtu iuris sui, saluum concesserit conductum, iste & seruientem obligat, ut libertatem a reo impetratam seruet illibatam, quae tamen obligatio ad regionem, cui seruitus inhaeret, est adstricta. — Similis huic ille erit casus, si iudex patrimonialis reum quendam e carcere liberarit: quod beneficium per integrum huius iurisdictionis ambitum se extendit, atque a domino territorii quoad hanc regionem imminui nequit.

S. C. ab inferiori datus an a superiore est recognoscendus?

zz) Generatim id negat *Wippermann* de S. C. th. 10. affirmat *Mich. de Calde* S. regii crimin. consilii *Cathaloniae* decis. P. I. d. 28. n. 15.

quit. Sicut autem supremus imperans eum, qui a iudice patrimoniali saluum impetrauit conductum, recte in carcerem mittit, si extra limites iurisdictionis patrimonialis fuerit deprehensus: sic etiam iudex patrimonialis saluum conductum a domino territorii concessum agnoscere non tenetur, si reum in locis iurisdictioni suae subditis inuenerit: tunc enim iudex iste ex capite deprehensionis fundatam habet intentionem, contra criminis reum inquirendi, adeoque in vincula eum coniiciendi, quin iuri huic quaesito dominus territorialis salui conductus concessione quodam adferre possit praeiudicium.

§. XXII.

Si a condomino vel vasallo S. fit datus C. an a condomino aut domino di. recto ser. mandus?

Si condominorum vnus saluum tribuerit conductum, num condominii consortes eum agnoscere tenentur? Modus iurisdictionem exercendi spectandus. Quodsi conuenit, vt vnus sine altero iure suo ita possit vti, vt omnes inde sint obligati, absque dubio saluus conductus ab vno praestitus ab altero erit seruandus. Sin vero quod regulam constituit nemo condominorum quidquam solus possit agere, sed communi omnia consensu fiat expedienda, tunc saluus conductus ab vno praestitus a reliquis non erit agnoscendus. Ne tamen quisquam sub praetextu publicae auctoritatis decipiatur, ea huc referenda sunt, quae de concessione salui conductus ab incompetenti facta iudice dicenda erunt (§. 51.). — Ponamus duos iurisdictionem cumulatue in loco quodam exercere, vt cuius separatas habeat rationes, vnusque sine altero agere queat. Hoc sane in casu alter eorum sine alterius consensu saluum quidem conductum recte tribuit, ast neuter id seruare tenetur, quod vnus eorum peregit. Quiuis enim

enim iure proprio & separato agit, quid alter faciat, minime curans. Sin ergo primus liberum reo commeatum concesserit, secundus eo non attento & in eadem terra reum recte incarcerationibit. — Adsumamus denique vasallum quendam titulo feudi certo in loco ius dicere: num dominus directus conductum ab illo datum servare tenetur? In regula adfirmandum credo. Dum enim vasallo dominus ius dicendi potestatem tribuit, in regula ius dedit priuatum, & omnia concessit ad exercitium eius necessaria: adeoque si vasallus in limitibus concessae potestatis saluum tribuit conductum, a domino directo ea in regione, in qua concessus servandus erit. Quamvis enim iste quandam adhuc habeat iurisdictionis partem e dominio directo fluentem, illius tamen exercitium in vasallum transtulit, & implicite promisit se istum iure suo utentem non turbaturum.

C A P V T III.

QVANDO ET QVIBVS NAM REIS SALVVS SIT TRIBVENDVS CONDVCTVS.

§. XXIII.

Quammaxime a se inuicem diffident rerum criminalium scriptores in determinanda quaestione, quibus in delictis quibusnam reis danda sit e carcere liberatio. Quidam omni in crimine omnibus reis seu confessis seu conuictis siue suspectis hoc indulgent beneficium: alii econtra delinquenti confesso vel conuicto id denegant, atque delicta atrocia saluum non admittere conductum statuunt. Optimum erit, hac in opinionum varietate in veram inquirere causam, quare in genere liber tribuatur commeatus:

*Fauore
defensionis
causa est
S. C. prae-
standi ne-
cessaria?*

D 2 huius

huius enim puncti determinatio decisionem parit, quibus in casibus haec sit concedenda contra carcerem securitas.

Duo utplurimum adferuntur salui conductus fundamenta eumque concedendi causae impellentes: I. fauor defensionis, ut inculpatus innocentiae suae minorisue reatus deducere queat momenta, quin metus carceris illi sit impedimento *a)*: II. necessitas quae iudicem adigit, ut illi securitatem a vinculis promittat, cuius praesentia ad processum criminalem finiendum apprime est necessaria, & alio tamen obtineri nequit modo. Verum ut ego quidem opinor primum quod adductum est fundamentum nec vera nec vniuersalis ratio esse potest. Vel enim vera sunt, quae ad innocentiam demonstrandam adducuntur, vel falsa. Sin primum, nulla ratio est, quare carcerem & vincula reus timeat; talis sane defensionem tum pro auertenda & mitiganda poena exhibere & id certe statim potest demonstrare, vincula hoc in casu de iure cessare, quo posito saluo conductu non indiget. Et si assumamus causae cognitionem quoddam poscere temporis spatium, lubenter concedo, iudicem eo magis saluum dare posse conductum, quo plura defensionis allata sunt momenta, quo magis probabilitas crescit, exitum processus non ita tragicum fore, ut rei fuga sit metuenda. Sed an iudex perfecte sit obligatus, alia est quaestio, quam omnino nego. Si enim iste libertatem a vinculis concedere deberet ei, qui defensionem parat, nullam video rationem

a) Falkner de S. C. ad iudic. C. II. S. 1. §. 4. Windheim seu Kruse de S. C. C. 4. n. 13. C. 6. n. 1. Engelhard allg. peinl. R. §. 473. Falkner medit. ad defens. for. med. 56. Quistorp §. 837. Hofmann deutsche Reichspraxis S. 1849.

nem, quare non & praesens reus vinculis iam oneratus eorum petere queat solutionem, si defensionem offerat: quare enim reus absens maiorem ac praesens mereatur fauorem, ego quidem non video. Nemo autem dicet, in carceratum ideo, quia se defendere vult dimittendum esse: tota prius die talis fundamenta innocentiae minorisue reatus vel ipse vel per defensorem iudicio proponit, & pendente cognitione in carcere permanet. Idem ergo & de absente adfirmandum. Quod si eius intersit, causam suam in iudicio disquiri, veniat & in persona se sistat: & ponamus etiam, illum in carcerem coniici, propria ut plurimum culpa hanc sibi parauit libertatis iacturam: assumpto vero casu rarissimo suspicionis absque omni rei culpa exortae fatum iste accuset ineuitabile, non iudicem, qui studio salutis publicae adactus suspecti libertatem consuetis circumscripsit limitibus mox tollendis, quamprimum causae cognitio in rei fauorem fuerit peracta. Verum ex hisce allatis id minime sequitur, iudicem in fauorem defensionis saluum conductum concedere non posse: quin imo iuste & recte agit, si reo defensionis momenta alleganti libertatem promittat: verum de iure stricto ad praestationem eius cogi nequit. Si enim (quod supponere debemus, alias secundus intrat casus) iudex processum contra absentem commode instituere & finire possit, non huius sed rei ipsius se defensuri interest, hunc in persona comparere: quod si nolit, suae adscribat contumaciae, si iudex sententiam nociuam pronuntiet. Fauor ergo defensionis causa quidem aequa, at nec perfecte obligans nec vniuersalis est, nec efficit, ut saluus conductus iure quodam cogente peti queat. Atque quammaxime falluntur auctores illi, qui statuunt, reum absentem exceptionem loci non tuti opponere, & saluum semper con-

conductum petere posse *b)*, atque hac exceptione efficere, ut contumax dici nequeat, & iudex processum criminalem contra eum instituendo nulliter agat *c)*. Illa enim loci non tuti exceptio quam latissime patet *d)*, eo tamen in casu, si reus nil nisi carcerem timeat, incongrue adhibetur. Inculpatus enim vel nocens est vel innocens: primo in casu iuste in carcerem mittitur, & ad poenam usque exantlatam ibi servatur: sin secundum, neutiquam securitatem amittit, si vinculis subiiciatur, quinimo innocentia deducta statim pristinae restituitur libertati, atque indemnitatem sperare potest. Ius reum incarcerandi igitur nunquam locum reddit intutum. Iudex potius optimo iure contra absentem procedit, eum citat, atque contra inobedientem in contumaciam recte procedit. Interim tamen exceptio loci non tuti cum petitione salui conductus aequae ac securitas contra vim iustam & iniustam coniungi poterit: quinimo saluus conductus hanc non tollit exceptionem, si praeter carcerem alia metuantur incommoda *e)*.

§. XXIV.

*Quatenam
est vera S.
tribunandi
C. causa
impulsiva?*

Generalius ergo fundamendum quaerendum est, quod in necessitate absoluta personalis rei praesentiae latet. Ponamus reum fugitivum, causam vero ita instructam, ut nec ulterior inquisitio con-

b) Falkner diss. cit. C. II. S. I. §. 4.

c) Oldecop Tit. 3. Obs. 28. n. 8. Heil iud. & def. C. II. §. 17. Eiusdem erroris omnia permiscens se reum facit Granz defens. inquisit. C. V. membr. 1. S. I. n. 2 — 4.

d) Latius de ea agit Zanger de exception. P. II. C. 5.

e) Menius P. III. dec. 153.

continuari, nec poena dari possit executioni, si reus fuga se subducere pergat. Hoc sane casu iudicem boni publici ratio adigat oportet, ut omni quo possit modo processus tum tractationem tum praecipue exitum promouere studeat. Atque facile necessitas postulat, ut reo libertas a carcere promittatur, quia copia eius alio haberi nequit modo. Cuius rei optimam dant rationem de *Globig & Huster f)*, nec non Comes a *Soden g)*, quorum verba hic adponere liceat. „Bisweilen melden sich, aiunt duumviri illi, doch die Flüchtigen auf dem Orte ihrer Sicherheit, und erbieten sich, die Untersuchung zu befördern, sich auch selbst vor Gericht zu stellen, wenn man sie nur von der gefänglichen Haft ausnehmen, und ihnen überhaupt alle erlaubte Freyheit sichern wolle. Da ist freylich der richter, wenn er den verdächtigen nicht anders erlangen kann, gezwungen mit ihm als einer ganz freyen person diesen Vertrag einzugehn. Die Vermeidung eines größern Uebels der nichtbestrafung erfordert hier, daß man der bürgerlichen Freyheit ein wenig zu viel gestatte. — Derjenige, der um sicheres Geleit ansucht, hat die größte præsumtion der unschuld für sich, weil er sich doch erbietet, seine sache zu vertheidigen. Mithin ist auch aus diesem Grunde die Gelindigkeit zu entschuldigen, mit welcher man seine Freyheit sichert u. s. w. — — Der Geist des sichern Geleits, sunt verba Comitum a *Soden*, das seinen Ursprung noch den Zeiten der Befehlungen

zu

f) Abhandl. von der Criminalgesetzg. III. Th. V. Abschn.

g) Geist der teutsch. Criminalgesetze Th. III. §. 178. Consentiant clariss. Pflum Entwurf zur neuen bairisch. peinlichen Gesetzgebung Th. III. §. 31. Quistorp §. 835. Engelhard 1. c. §. 472. Dorn §. 439.

zu danken hat, ist, daß dem Staate an bestrafung der verbrechen liegt, und daß, da der Flüchtige außer seiner gewalt ist, der Staat bey dessen gewährung zwar gewinnen aber nie verlieren kann. Denn ist der beschuldigte schuldig, so hat er bey der unterlassenen Verhaftung nichts gewagt. Ferner da das Gefängnis ein leid ist, das die noth, die furcht der flucht des verbrechers der Suveränität abdringt, und das sie also dem burger ersparen muß, wenn sie kann.

Rebus autem ita constitutis, vt tota causa ab absente per procuratorem tractari, & poena contra absentem queat decerni, saluus conductus iure perfecto peti nequit. Tota res igitur eo redit, vt iudex perpendat, quinam sit exitus causae reo praesente quinam eo absente: quae si consideratio iudicem doceat, poenam (de hac enim potissimum quaeritur) sine rei praesentia ad exitum perducere non posse: eo sane in casu ex salutis publicae ratione saluum vt impertiatur conductum perfecte erit obligatus *h*).

§. XXV.

h) „Cogitent iudices, inquit *Boehmervs* ad *Carpzon.* qu. 112. §. 4., saluum conductum ad preces dari, emotae mentis vero eum futurum, qui nulla prorsus fiducia innocentiae motus, tales offert, seque dubio eventui processus criminalis exponit, praesumendum potius, eum utique momenta defensionis in promptu habere: eam solum inspectionem causam reddere ambiguam: hanc circumstantiam vero ad audiendas preces sufficere, quum liquidorum non dubiorum delictorum sit iustum odium: It. iudicio per salui conductus indulgentiam prorsus non praeiudicari, quin potius futurum, vt denegato saluo conductu reus latitando indagationem causae, quam eo absente sisti oportet, delin-

Cuinam ius competit, iudicem, ut saluum impertiatur conductum cogendi? Reo sane haec cogendi potestas tribui nequit: non enim eius causa, sed salutis publicae ratione liber praestatur commeatus: ille, si rem suam velit peragere, in persona se sistat, atque communi se regulae subiiciat, ut cuius contra suspectum criminis maioris vincula adhibentur. Quod si admittere velimus, reum iudicem cogere posse, ille probare deberet, causae statum ita se habere, ut eius exitus sine salui conductus concessione sperandus non sit, ut poena careat executione. Verum quomodo ille, cuius est, poenam fugere, saluum petere potest conductum, ut puniatur? quomodo ille salutis publicae facere mentionem, qui illius se inimicum delicto suo comprobavit? Ast sine dubio id reo tribuendum est, ut a iudice causae petat cognitionem, num saluus conductus sit concedendus, nec ne: seu quod idem est, iure poscit, ut iste liberum commeatum aut impertiatur, aut praeuia discussione deneget. Quibus suppositis & eo in casu, quo iudex ad salui conductus concessionem est obligatus, verum est, quod supra pro regula vniuersali est positum, reum exceptionem loci non tuti opponere, eaque saluum conductum petere non posse. Quamuis enim supra ostensum sit, salutem publicam iudicem interdum cogere, ut pactum liberationis cum reo ineat, {aeque

deludat, contra admissionem salui conductus iudicio ad cursum iustitiae veritatemque eruendam profuturam. — Singularem amplectitur sententiam F. C. Harprecht in consult. crimin. & civil. volum. nou. T. I. f. 549. n. 25. statuens e re publica esse ut S. C. non ita facile indulgeatur.

aeque tamen perfecte reus, ut se ad citationem iudicis competentis sistat, obligatus est: adeoque a contumaciae nota vix erit liberandus, cum iudex tunc solum liberum det com meatum, si reus citationi non pareat, seu aliis verbis, quia contumax est. Nullus cogitari potest casus, quo reo ius perfectum saluum poscendi conductum ita competit, ut, antequam sit praestitus, citationi parendi nulla plane adsit obligatio.

Verum omnes illi iudicem recte cogunt, quorum curae relicta est, ut attendant, num suo satisfaciatur iudex officio: quo superior, advocatus fisci, accusator publicus spectant aliique.

Imo & non rogatus iudex saluum conductum recte offert fugitivo, si hunc compariturum sperare possit: quod ita interdum fit, ut in litteris incarcerationis patentibus reo saluus promittatur conductus, si praestanda praestare velit. Verum omnia haec supponunt, reum nulla alia via in potestatem redigi posse. Quod si vel minima spes affulgeat, fore ut suspectus in carcerem mitti queat, omnem prius lapidem iudex mouere debet, ut incarceration fortiaur effectum: haec enim remedium est ordinarium & optimum, ut processus criminalis rite ad suum perducatur exitum, salui conductus concessio remedium extraordinarium quod primo solum deficiente locum habet i). Vnde patet, certum esse debere, omnem reum capiendi operam frustra adhiberi, priusquam iudici saluum dare conductum liceat. Quod si itaque iudicis in requirendo reo diligentia adhuc deficiat: ab extraneis, si forte sint interrogati, vel a superiore fit ordinatio, ut maior adhuc reum capiendi adhibeatur sedulitas, & hac demum frustra peracta

i) Bruckner de S. C. th. 12.

peracta saluus concedatur conductus. Sicut autem pro iudice fundata quod iuste omnia agat, stat praesumptio: sic etiam per emissas litteras arrestatorias, requisitiones aut edictales abunde potest probare, se omnem rei capturae impendisse operam, atque tunc quam maxime praesumendum erit, exitum votis non respondisse.

§. XXVI.

Quae hucusque allata sunt, abunde docent, casum solum necessitatis non evitandae salui conductus fundare promissionem: quae vero necessitas cum in quocunque processu criminali intrare queat: nulla erit differentia, reus num confessus convictusue num suspectus solum sit, nullaque locum inueniet crimina inter maiora minoraque distinctio *l)*. Nonnulli quidem auctores in delictis atrocibus & notoriis, ut & reis confessis & convictis saluum conductum omnino denegant *m)*, ast falsa ducti sunt opinione, quasi haec libertas e solo defensionis favore tribuatur iis, qui innocentiam minoremue probare volunt reatum. Cum vero huic sententiae meum addere nequeam ad sensum & hypothesis ei superstructa concidit. Quaedam denique limitationes spernendae

Num omni in processu parte S. C. potest praestari? num omnibus delinquentibus?

E 2

dae

l) Claproté peinkl. Process. in edit. prima pag. 61. 62. G. J. F. Meissler §. 471. Dorn §. 440. Menius p. I. dec. 3. Heil C. 2. §. 13. Falkner med. 56. Mevius ad Ius Lubec. L. I. T. I. art. 11. n. 31. Quistorp §. 836. Soden Th. III. §. 179. Pufendorf proc. crimin. C. XI. §. 8. 9.

m) Frölich de Frölichsburg comment. ad CCC. L. I. T. 20. n. 3. Clasen art. 156. Neandri introd. ad praxin. criminalem C. 9. §. 5. Carpss, qu. 112. n. 30.

dae non sunt, quae ad saluum conductum vno alteroue in casu excludendum a quibusdam adferantur. Atque inprimis reo malitioso & turbulento nulla e vinculis liberatio concedenda, cum ne turbas excitet, summopere sit metuendum. Similiter ei summo iure saluus denegatur conductus, qui istum vna alteraue vice iam impetrauerat, nullo tamen in casu suis steterat promissis. Quae enim ei habenda fides, qui iudicium fuga iam sua elusit, beneficium concessio ad nouum patrandum delictum abusus est n)?

§. XXVII.

Num' reo praesenti saluus conductus est tribuendus? Generaliter hoc negarem, cum ratio eius omnis hoc in casu cesset. Plerumque auctores dictum admittunt beneficium, si delicta vel indicia sint leuiora o). Ast hoc supposito carcer vel in regula omnino cessat p): vel vincula locum inueniunt, & in ultimo casu ex regulis communibus res erit determinanda.

CA-

o) de Böbmer art. 156. §. 2. & ad Carpz. qu. 112. o. 7. Quistorf §. 836.

o) Falkner de S. C. C. II. S. II. §. 3. & praeter hunc auctores vix non omnes.

p) L. I. D. de custod. reor.

CAPUT IV.

IVDEX SALVVM NON CONCEDAT CONDVCTVM, NISI
SVFFICIENS IPSI PRAESTITA SIT CAVTIO.

§. XXVIII.

Reus saluum petens conductum promittit se cuius iudicis pariturum citationi, atque sententiae cuicunque satisfacturam. Ast iudex certus non est, an & ille suis stet promissis. Tale igitur factum a reo praestandum est, qua securus redditur iudex omnia ei promissa fore seruanda q). Factum hoc plerumque satisfadatione pignorumue traditione absoluitur, & tam de iudicio sisti, quam iudicatum solui complectitur sponsonem: qua in re admittenda non est *Dornii* r) sententia statuentis, cautionem hanc solum de iudicio sisti esse non iudicatum solui, nisi de multa sit quaestio. Verum ipse sibi contradicit *Dornius*, cum dicat, reum super de expensis cauere, hoc autem quid est aliud, nisi satisfadatio iudicatum solui? Dein reus promittit fugae intermissionem ne iudicium reddatur elusorium: adeoque implicite se sententiae satisfacturum spondet, seu iudicatum solui, ita tamen, vt non praecise solutio pecuniae, sed subiectio erga poenam intelligatur promeritam. Diuersa est illa, quam fideiussores praestant,

*Cautionis
necessitas
generatim,
an illa sit
de iudicio
sisti an iu-
dicatum
solui?*

q) Omnem cautionem hic esse superfluum statuunt de *Globig & Huffer* Abh. über die Crimin. Gesetzg. Th. III. Abschn. V. ex ea ratione, quia reus, quamdiu saluo utitur conductu, persona sua cauet: verum quamuis haec admitti possint, si reus reuera in loco permaneat iudicii: ea tamen certe periculosa est sententia & ad fugam incitans.

r) Comment. Th. II. §. 439.

stant, cautio: illi enim regulariter se reum exhibituros spondent, cum personalis huius praesentia ad sententiae executionem omnino sit necessaria; & hucusque promissio eorum cautio est de iudicio sisti: in casum vero rei emanentis quandam promittunt pecuniae summam, & quoad hoc momentum cautio oritur iudicatum solui, cum nummi soluti sententiae implendae impendantur. Verum cum sententiae non omnino nisi id promiserint, sed quoad summam promissam satisfecerint, cautio magis de iudicio sisti quam iudicatum solui adest.

§. XXIX.

*Quaenam
a reo cau-
tionis spe-
cies prae-
standa est?*

Quaenam autem cautio optima? quaenam eius quantitatis adsumenda? Cum factum quoduis illicitum suos tenere debeat auctores, certissimum est, damnum contumacia rei emanentis datum primario ex bonis eius esse refarciendum: & secundario solum eorum excutiendum patrimonium, qui illius susceperunt obligationem. Prima inde hic foret cautio pignoratitia, secunda per fideiussores peracta. Verum si damni futuri aut generatim summae soluendae quantitas in antecessum determinari nequeat, fideiussoria utplurimum adsumitur cautio ^{s)}, quam & in casu nostro suaderem. Pignora enim ad certam quantitatem iudici securitatem praebent, sed si damnum datum valorem eorum excedat,

- s) *Carpzeu qu. 112. n. 98. primo cautionem pignoratitiam dein satisfactionem adsumendam statuit, ea ex ratione, quod illi excusso solum debitorum principali teneantur, & plus sit cautionis in re quam in persona. At cum fideiussores non egeni, sed bona possidentes sufficientia sumantur, & praeter securitatem alia praestent commoda: hos pignoribus praeferebam.*

dat, eius inde refarcitio peti nequit: fideiussores autem indistincte omne id, quod iudicis interest, reum non emanasse, se soluturos possunt promittere. Hi porro sponsores & hanc iudici praestant utilitatem, quod reum obseruent, eiusque impediant fugam, cum illorum interesse inculpati poscat praesentiam. Vnde patet quammaxime iudici suadendum esse, ut satisfactionem ab eo petat, qui pro salui conductus implorat beneficio. At cuius est electio, num rei, qualem dare velit cautionem, num iudicis qualem accipere? Debitoris quidem in regula est electio, inde ea nostro in casu reo tribuenda foret ¹⁾: verum inculpatum non debitor solum sed & paciscens est, adeoque rei cardo in eo vertitur, num iudex, qui alterius paciscentis gerit personam, pactum inire, & oblatam adsumere velit cautionem. Sicut autem reus hanc praecise cautionem offerre, sic & iudex aliam praecise petere potest securitatem, adnexa declaratione, se alio modo pactum non initurum nisi illi haec sit praestita cautio. Interim tamen, si reus nil nisi pignora dare velit, iudex oblationem prius rei acceptare, quam saluum conductum omnino denegare debet, modo oblata sit cautio idonea.

§. XXX.

Fideiussores isti proprium promittant factum, reum ad quamvis citationem iudicio sistendum, eoque emanente vel omne id quod iudicis interest, vel summam quandam determinatam praestandam esse. Suspectus inprimis, quotiescunque iudex iusserit, est exhibendus, & quidem fideiussorum exposcit officium, ut

Quaenam fideiussoribus potestas est concedenda in rei personam.

eum

¹⁾ Haec est opinio *Falkneri* de S. C. C. II. S. III. §. 10.

eum fiant. Quod ut eo melius in effectum queant deducere, quaedam ipsis in reum potestas est relinquenda. Atque inprimis eundem observare iis licet, an in consueto moretur loco domicilii, an vero fugam paret, habitationemue mutet. Qua in re ius quoddam contradicendi fideiussoribus tribuerem, si reus eum relinquere velit locum, ubi maiora fugae eius obstant impedimenta, talemque eligat habitationem, ubi maior elabendi spes affulget: sicut enim omnis fideiussoris obligatio secundum strictae interpretationis regulas determinanda: sic etiam omni in casu ille reum iudici exhibendum clausula rebus sic stantibus promisit, si nempe eo in loco permanferit, quem tempore promissi praestiti occupauerat. Omnis etiam domicilii mutatio iis indicanda, ut perspiciant, num conditio eorum non reddatur deterior; quod si videant, iudicem recte adeunt petentes, ut a suscepta liberentur obligatione, vel reus cogatur, ut a coepta habitationis in alium locum translatione desistat: eoque in casu, si iudex fugam rei non impedierit, fideiussoribus liberatis culpaе consectoria in illum cadent ^{u)}. Tunc vero inculpati migratio nequit impediri, si fugae periculum non augeatur. Quodsi absque totali habitationis mutatione reus iter quoddam velit instituere, & id fideiussoribus est indicandum, ut ubi eum invenire possint sciant: atque reum a proposito recte cohibent, donec locum quem petit, patefecerit, atque pateat, nec hic dolosum fugiendi subesse conatum: hoc enim periculum reum retinere iubet. Sin vero iste nihilominus evaserit, fideiussores absque omni

^{u)} Frölich comm. ad C. C. C. L. I. Tit. 20. n. 14.

omni tenentur dubio, sibi que debent adscribere, quod inspecto-
ris munere non sollicitate satis sint perfuncti.

§. XXXI.

Ast non solum in personam, sed & in bona eius, pro quo <sup>2. in eius
bona. cita-
tio rei
sponsori-
bus est in-
timanda.</sup> fideiusserunt, sponsoribus ius quoddam competit. Si enim iste
suum dilapidet patrimonium, si immobilia alienet, si pecunias
suas in locum transferat remotum, maxima inde oritur fugae suspi-
cio, quae fideiussores obligat, ut iudici haec omnia denuncient,
petantque, ut iste pro sua qua pollet iurisdictione bonorum con-
servationem eorumque alienationis translationisque iubeat inter-
missionem. Quod si iudex negligat, fundata illis est intentio, ut
suae queant renuntiare promissioni, aut indemnitatem a iudice
petere moroso. — Ut vero fideiussores suam reum sistendi obli-
gationem eo melius possint implere, huius ad iudicium citatio iis
est intimanda, ut curare queant, ut reus compareat. Quin &
media coactionis contra istum, si contumax sit, adhibenda sunt.
Qua in re vis quidem priuata fideiussoribus non erit licita, iudi-
cem tamen recte implorant, ut reum citationi non parentem ad
obedientiam cogat; atque petito huic confestim deferat iudicium
necesse est, cum interesse publicum aequae ac priuatum omnem hic
moram prohibeat.

§. XXXII.

Reo emanente secunda intrat eorum obligatio, quandam <sup>Varia est
fideiusso-
rum obli-
gatio i. ra-
tione sum-
mae quam
promit-
tunt.</sup> pecuniae summam soluendi. Varius hic tenor esse potest pro-
missi. Inprimis enim summam promittere possunt definitam: qua
soluta amplius quidquam peti nequit, siue sufficiat ad indemni-
tatem

tatem iudici vel reipublicae praestandam siue non. Dein generatim affirmare queunt, se omne e rei fuga damnum ortum suscepturos. Quo supposito ad omne id, ad quod reus si praesens esset teneretur, obligantur, ita quidem, ut poena quidem corporalis in eos non cadat, eius tamen loco proportionata iis imponatur pecuniae quantitas: adeoque tum expensas processus, tum loco poenae reo imponendae certam numorum summam tum etiam, si laesus eidem processui ratione damni dati adhaesit, satisfactionem debent suscipere priuatam. Cautio talis est iudicatum solui, quae ab ea de iudicio fisci in eo differt, quod haec expiret, si reus iudici sit traditus, quamuis postea aufugerit, illa autem quocunque demum casu fideiussores obliget, si e bonis rei principalis illud haberi nequeat, quod sententia praestare iubet definitiua. Sicut & in eo vtraque cautio a se inuicem distat, quod cautio de iudicio fisci morte rei expiret, cum talis euentus impossibilitatem producat a fideiussore non evitandam: cautio econtra iudicatum solui morte rei non solvatur, si illi talis incumbat praestatio, quae eo mortuo e bonis peti debet.

§. XXXIII.

2. ratione
modi se ob-
ligandi,

Sed & in modo se obligandi quaedam adesse potest differentia. Fideiussores inprimis promittere possunt, se reum exhibituros vel simpliciter, vel quoties opus erit. In primo casu liberantur, si semel reum iudici tradiderint w): in secundo vna exhibitio non sufficit, sed repetita requiritur, donec causa sit finita. Dein iidem vel quantitatis certae incertaeue solutionem promittunt eum

in

w) Falkner Diss. cit. C. II. S. III. §. 11.

in casum, si reus culpa eorum in iudicio non comparuerit, vel generatim promittunt, si reus emanferit. Sin primum, non condemnandi sunt, nisi probatum fuerit, propriam sponforum culpam effecisse, ut reus in fugam se daret: at haec probatio in casu secundo non est necessaria, sed sufficit, citatum non parere. Secundam cautionis speciem iudici esse utiliore ac primam, natura rei facile demonstrat: atque si dubium oriatur, secunda non prima praesumitur. Quamvis enim fideiussorum obligatio strictam recipiat interpretationem; regula tamen communis iubet, fideiussorem tunc teneri, si debitor principalis suo non satisfacerit officio: adeoque hoc in casu ad praestationem possunt compelli, quamvis nulla eorum concurret culpa: illud autem momentum, quod nonnisi propria culpa eos reddat obligatos, tanquam plane extraordinarium & in facto consistens sine expressa determinatione non erit admittendum.

§. XXXIV.

Porro & in eo latere potest diuersitas, quod fideiussores ad certam se obligent summam, si reus in ultimo se non stiterit termino, vel promissum istud ad omnes se extendit casus ad cunctas citationes, quas reus fuga elusit aut contumacia. In dubio primum non ultimum praesumitur *x*), cum stricta in hisce rebus adsumatur interpretatio, atque in ultimo termino seu die publicandae

Continuatio §. antecedentis.

F 2

x) Carpzeu qu. 112. n. 117 — 24. & Inquisit. proe. T. V. art. 4. n. 3. Falkner de S. C. C. II. S. III. §. 16. Beck de iurisdic. crimin. L. I. C. 17. o. 12. Contrarium statuit Coler, de process. execut. P. I. dec. 107.

candae sententiae ratio cautionis plenarie intret: nam hoc potissimum tempore fuga rei iudicium reddit elusorium, poenaeque suspendit executionem. Alii processus actus partim absque rei praesentia terminari, partim repeti possunt, si reus semel contumax alia fiat vice obediens, aut si publicationem sententiae reus semel timeat, & latebras quaerat, rarissime hunc deponet metum & in lucem reuertetur.

§. XXXV.

Quando
fideiussor-
um obli-
gatio ses-
sat?

Nulla autem plane est fideiussorum obligatio, si reum culpa iudicis emanasse doceant, quae probatio onus indemnitatem praestandi iudici imponit *y)*, aut si talis interueniat casus, qui totam rei immutat faciem. Si ergo reus sit mortuus, si alibi graui decumbat morbo, si ordinem ingrediatur ecclesiasticum *z)*, omnis hunc iudici exhibendi deficit occasio, adeoque cum ad impossibilia nemo obligetur, absque dubio liberandi sunt fideiussores, aut si reus sit aegrotus, eorum saltem suspendenda praestatio. Verum res ita debet esse comparata ut etiamsi reus fuisset praesens, iudex impeditus esset, quominus contra reum procederet, prout hoc in casu mortis grauisque morbi contingit. Sola reum sistendi difficultas fideiussorem non liberat, qui enim cum simpliciter rei exhibitionem promiserit, ex natura rei eandem seu facilis sit seu difficilis suscepit, sibi que debet adscribere, quod ab initio non melius sibi prospexerit *aa)*. Dein & id monendum,

y) Bæhmer ad Carpxon. qu. 112. o. 12.

z) Frölich Comm. ad C. C. C. L. I. T. 20. n. 14.

aa) Falkner de S. C. C. II. S. III. §. 16.

dum, omnia haec de cautione de iudicio sisti intelligenda: longe aliter se res habet in cautione iudicatum solui. Si enim ultima haec sit, praestita, fideiussores omne id se soluturos promittunt, quod reo incumbit, bonis autem deficientibus ab eo nequit praestari. Adeoque quamvis reus sit mortuus, tamen non omnis cessat fideiussorum obligatio. Si enim ille processus expensas, indemnitatem aliaue debuisset persolvere, ea ipsa nunc a fideiussoribus recte exiguntur, si patrimonium rei non sufficiat. Eadem ratione fideiussorum cessabit obligatio, si vel reum iudici traderint, isque huius culpa iterum evaserit *bb)*, porro si locum iudici indicauerint *cc)*, in quo reus latet, modo talis sit, ut iudex facile inde reum possit retrahere. Sed effectum habuisse hoc monitum, & reus potestati iudicis debet esse subiectus, si fideiussores velimus liberare. Quod si culpa iudicis reus effugerit, huius sine dubio partes exigent, ut fideiussoribus liberatis omnes ferat culpa effectus. Sin vero casu labor capiendo reo dicatus fuerit frustraneus, absque dubio obligati erunt fideiussores. Affinis est casus, si isti certam promiserint summam, ea sub conditione si reus certo in loco permaneat, iudex vero eidem locum istum relinquere concesserit, quo posito non fideiussores sed iudex tenebuntur *dd)*.

§. XXXVI.

bb) Pflaum cit. Entw. zur bamberg. penal. Gesetzg. Th. III. §. 34.

cc) Engau L. II. §. 332.

dd) Frölich l. c.

§. XXXVI.

*Summa a
fideiussori-
bus soluen-
da num in-
demnitas,
nummul-
ta est?*

Quaecumque autem summa a fideiussoribus exigatur, inda-
gandum, an ea rationem mulctae habeat, an indemnitas sit iu-
dicio praestanda. Inprimis casum hic separo, si dolo fideiusso-
rum reus euaserit, tunc enim praeter indemnitatem vera possunt
affici poena vel corporali, vel mulcta, prout natura rei postulat.
Sin illi cautionem iudicatum solui praestiterint, nullum est dubi-
um, quin pecuniae quantitas ea intentione ab iis sit soluta, ut iu-
dicium reddatur indemne. At de illo casu hic quaeritur, si sta-
tim ab initio certa nummorum quantitas sit promissa. Inspicia-
mus generalem cautionis rationem, quae nulla esse potest alia, nisi
ut iudex fiat securus, nullum ei damnum inde metuendum esse,
quod reum a vinculis exemerit, saluumque tribuerit conductum.
Quae ut certitudo, omne damnum absens fore, eo maior sit, reus
non ipse solum se semper iudici parere velle promittit; sed & alii
pro eo idem praestant promissum. & contrarium in euentum cer-
ta iudici summa offertur, quid vero haec potest esse aliud, nisi
praestatio in locum personalis rei praesentiae surrogata, seu in-
demnitas ob rei fugam iudici exhibita? Vnicum solum momen-
tum assertis hisce obstat. Fideiussores nempe, qui certam pro-
mittunt cum in casum pecuniam, si reus culpa eorum emanerit,
poenam potius culpa luere, quam damnum restituere videntur.
At quamuis isti culpa sentiant incommodum, quod diligentia
debuissent praecauere: propriam tamen hic poenam adsumere no-
lim, sed obligationem solum civilem ex omissione diligentiae de-
bitae oriundam. Et hic fideiussores in locum intrant debitoris
principalis, & summam quandam persoluunt, quia iste poenam
subire

subire processusque expensas suscipere detrectavit. Non autem theoretica solum hac de re est disputatio, sed & practici inde nascuntur effectus. Si multa est id, quod fideiussores solvunt, ab haeredibus eorum peti nequit, nisi sententia solutionem iubens iis viventibus sit publicata *ee*): ast si indemnitis habeat qualitatem, eius praestandae obligatio bonis inhaeret indistincte ad haeredes transitura. Si multam solvat fideiussor, a reo principali nequit repetere; poenam enim propriae sentit culpaе, non obligationem suscipit alienam: ast si damnum datum restituit, regressus contra principalem maneat apertus oportet, tunc enim id praestitit, quod huius postulavit obligatio.

§. XXXVII.

Quaestionis huius decisio & illud determinat, cui summa a fideiussore soluta cedat, si cautio sit commissa? Quidam accusatori in processu accusatorio, iudici in inquisitorio illam tribuunt *ff*). Ast sine ratione. Si veram persolvat multam fideiussor, ea utplurimum iudici cedit. Sin vero, quod supra adstruxi, indemnitis habeat rationem, tunc ad eum spectat, cui damnum datum est: quo pertinent iudex ratione expensarum, laesus respectu bonorum imminutionis e delicto ortae, respublica intuitu poenae, cuius executionem fuga rei prohibet.

*Cautio
commissa
cui summa
a fideiussoribus sol-
ta cedit?*

§. XXXVIII.

ee) L. 20. D. de accusat. *Quistorp.* §. 87.

ff) *Carpzov.* qu. 112. n. 112. *Froeblich* L. I. Tit. 20. n. 7. *Falkner* C. II. S. III. §. 17. Iudici generatim tribuit *Claprotb* peincl. proc. pag. 62. *Meister* §. 472. Damni & expensarum restitutioni cautio-
nem commissam esse impendendam recte statuit *Pflaum* Th. III. §. 34.

§. XXXVIII.

*Fideiussor
num bene-
ficio ordi-
nis gau-
det? num
solutum a
reo potest
repetere?*

Eadem consideratio adnexam producit quaestionem, an fideiussor, qui reo emanente ad summam quandam est condemnatus, exceptione gaudeat ordinis seu excussionis? an solutum a reo principali possit repetere? Vtrumque affirmo. Omnis enim fideiubens tunc solum tenetur, si debitor principalis non sit solvendo: hoc autem constare nequit, nisi huius excutatur patrimonium, quod petendi fundatam ille habet intentionem. Verum cum exceptio ista tunc solum locum habeat, si debitor facilis sit conventionis; atque sufficienti instructus patrimonio gg): rarius ac alias locum habebit. Quod secundum attinet momentum, certum est, fideiussorem id praestare, quod debitor principalis persolvere debet, adeoque illum loco huius, quidquam suscipere: cuius necessaria est sequela, quod illi ius, solutum repetendi, e bonis debeat competere principalis. Atque nullum est dubium, quod eadem haec principia & nostro in casu sint adplicanda. Qui enim reum vel sistendum vel contrariam in euentum certam pecuniae summam promittit, nihil aliud agit, nisi id, quod reus debuisset praestare principalis, adeoque ex huius patrimonio indemnitatem recte petit fideiussor. Nulli quidem hoc dubio subiacet, si de cautione iudicatum solui aut de iudicio sisti indeterminata quaeritur: ast eo in casu maior est dubitandi occasio, si fideiussores reo culpa eorum emanente certum promiserint quantum, an & istud, quod poenae facti proprii rationem habere videtur,

gg) Voetius Comment. ad Pand. L. 46 T. I. n. 15. 16. Boebmer introd. in ius Digest. L. 46. Tit. I. n. 15.

detur, a principali queat repeti? Quamvis autem hic fideiussor in culpa sit, eiusque teneatur ratione, reus tamen emanens in culpa est maiori, cum in contumacia perseveret, & processui se non subiiciat criminali: cum autem regula sit, damnum quoddam, si duo in culpa versentur, ab eo ferendum esse, qui culpa maioris reus est, & nostro in casu huius recte fiet applicatio principii. Cui accedit, quod supra euictum sit, summam, quam fideiussor etiam ob culpam praestat commissam, nil nisi indemnitate vel integram vel eius partem esse, quae ob rei fugam iudicio redditur. Quae vero qualitas cum eum principaliter obliget, qui damnum dedit, nil aliud inde est eruendum, nisi veritas opinionis, e bonis rei principalis damnum restituendum, adeoque repetitionem soluti fideiussoribus esse integram.

§. XXXIX.

Praeter satisfactionem & cautio pignoratitia a reo potest exhiberi. Qua in re optima est prae aliis hypotheca immobilibus imposita. Cum enim ista nec auferri, nec sine consensu iudicis cum pleno effectu possint alienari, meliorem utique securitatem procurabunt. In rebus mobilibus pignus hypothecam quoad securitatem superat inde orientem, cum primum in iudicis fit translatum possessionem. Quae quamvis onus custodiae & saepe administrationis imponat, hoc tamen incommodum per id compensatur, quod bona ista in praeiudicium iudicis nequeant subtrahi. Quodsi omne rei patrimonium hypothecae nexu sit constrictum, maxima inde iudici oritur securitas: atque generalis huiusmodi hypotheca in casu delictorum atrocium eligenda, ut reo

*Cautiois
pignoratitiae
qualitas.*

G

fugiente

fugiente iudex, quantum est possibile, fiat indemnus. Semper autem iudex curet, ut bona immobilia, quae reus possidet, hypothecae subiiciantur, atque per id eorum impediatur alienatio. Reus enim fugam meditans omnem certe movebit lapidem, ut & bona secum sumere possit, & potissimum immobilium optabit distractionem, ut pecuniam inde redactam sibi habere queat. Interdum cautionis loco annotationem bonorum fieri posse, alio loco observavi *hh*).

§. XL.

Quaenam
cautionis
praeestan-
dae quan-
titas est ad-
sumenda?

Alterum, quod ad hanc pertinet doctrinam, momentum quantitas est cautionis a reo praestandae. Quae res quam citissime est expedita, si, quod quidam *ii*) putant, ex regulis L. 6. C. de mod. mulctar. decisio posset hauriri, verum legem hanc usu destitui recte ab aliis statuitur *ll*). Nimis autem generalis est aliorum opinio, quantitatem cautionis iudicis subiacere arbitrio, & pro ratione delicti personae delinquentis eiusque patrimonii statuendam esse *mm*). Asserta haec ita sunt comparata, ut iudicem reddant dubium atque incertum. Specialiora praebabit solers in cautionis naturam indagatio. Cuius vero ratio cum nulla possit esse alia, nisi ut fuga rei nullum aut minimum, quantum possibile, adferat detrimentum: videndum, quaenam sint praestationes a reo, si praesens foret, exigendae. Triplex hic maxime momen-
tum

hh) Diff. de annotatione bonorum delinquentis *Wirceb.* 1791. §. 4.

ii) *Menoch.* de arbitrar. iudic. quaest. & caus. C. 280.

ll) *Falkner* de S. C. C. II. S. III. §. 15.

mm) Idem l. c. *Wesser* de S. C. iudic. C. 5. n. 5. *Heil* C. 2. §. 10.
Carpzon. qu. 112. n. 94.

tum attendendum est: poena delicti, expensae processus, & satisfactio priuata. Quod primum spectat, natura rei facile docet, poenae adplicationem contra absentem ut plurimum fieri non posse: de causis enim vere criminalibus disputamus: atque hoc respectu damnum reo fugiente oritur vix reparandum. Interim tamen plurimae etiam criminales poenae in pecuniam conuertere possunt *nn*): quae quidem mutatio saepe quidem est inaequalis, necessitate tamen urgente adoptanda, ut quoddam solum adfit poenae surrogatum: Quo supposito iudex videat, quaenam generatim in delictum, de quo quaeritur, poena sit statuta: ab initio enim processus sciri nequit, quis sit specialis huius causae exitus; regula ergo generalis est adsumenda, atque ex huius norma poena imminens eiusque surrogatum in pecunia consistens est determinandum. In casu delicti capitalis cautio vniuersum semper concernat patrimonium, cum metus fugae maximum hic gradum attingat. Facilius est determinatio sumtuum processus, quorum quamuis quantitas in antecessum praevideri nequeat, iudex tamen duce experientia summam quandam probabilem flatuere poterit, ut expensarum inde fieri queat restitutio. Satisfactionem denique priuatam cautio tunc demum complectitur, si laesus damnum datum determinet, eiusque urgeat refarcitionem: ex officio enim iudex hac in re non procedit: ipsa inde laesi petitio quantum indemnitate demonstrat, atque in hanc summam dirigenda satisfactionis praestatio.

G 2

§. XLI.

nn) Vtlerius hoc probant *Quistorp Versuch einer richtigen Bestimmung des Verhältnisses der gemeinen in Teutschland üblichen Strafen gegen einander: & Mögling diss. de eo, quod iustum est circa proportionem in poenis surrogandis. Tubing. 1734.*

§. XLI.

*An cautio
iuratoria
admittenda?*

Quodsi vero reus nec fideiussores sistere, nec pignora dare possit, an cautio iuratoria sit admittenda, videamus. Quaedam auctorum pars oo) eandem ut credo rectissime reiecit; quam enim iuramentum praestat securitatem? quid iudici superest, si iurans aufugiat? supponimus hic hominem, qui nec bona nec fidem habet, alias enim sufficienter cauere posset; nullum est vinculum, quod eundem in loco iudicii teneret affixum: quouis momento regionem relinquere potest, in quam redeundi omne abest desiderium: si ergo sinistrum praeuideat rerum suarum exitum, fuga facillime omne euitat praeiudicium: Adest hic igitur metus periurii praesentissimus hanc cautionis speciem quam maxime dissuadens. Quidam in delictis leuioribus aut casu suspicionis minoris iuramentum loco cautionis admittunt pp). Verum hisce in casibus carcer aut de iure cessat, ita ut de saluo conductu nullus possit esse sermo: aut res ita sunt constitutae, ut vincula locum inueniant, & nulla tunc securitas fide solum sacramenti stipata admittenda. Vtius adhuc progreditur Meuius qq), summus huius cautionis Patronus, qui eam omni in casu, si alia cesset securitatis praestatio,

oo) Carpzou. qu. 112. n. 104. Brunnemann process. inquis. C. VIII. membr. 6. n. 20.

pp) Falkner de S. C. C. II. S. III. §. 21. Wesser de S. C. iudiciali C. 5. n. 4. Engelhard §. 472. Beck de iurisd. crimin. L. I. C. 17. obs. 6. Heil iud. & def. C. 2. §. 19.

qq) P. I. dec. 4. Consentunt Windheim seu Kruse de S. C. C. 5. n. 83. Schlitte ad Ludonici peinal. Proc. C. III. §. 12. lit. f. Toenicker aduoc. prud. in for. crimin. C. 8. n. 11. 12. Granz de def. inquis. C. 5. membr. I. S. I. n. 16 — 18.

tio, a iudice accipiendam esse censet: melius esse asserens, qualem qualem adsumi cautionem, quam fugam rei continuari, atque que processus suspendi exitum. Verum praestat omnem potius differri inquisitionem, atque, quantum possibile est, contra absentem procedi, quam sine omni cautione reum quidem esse praesentem, aut ita, ut statim fugere queat, si quoddam sibi imminere videat detrimentum: talis rei praesentia parum aut nihil omnino adfert utilitatis, quinimo iudex in quovis actu timere debet, ne reus in fugam se conuertat: manus igitur illi in procedendo quam maxime sunt ligatae. Sin vero nihilominus cautionem iuratoriam iudex admiserit, non prius tamen reus in iudicio comparere & iurare tenetur, quam saluum impetrarit conductum rr). Si enim ante obtentum hocce se sistat beneficium, in carcerem recte mittitur, sibi que debet adscribere, quod durantibus tractatibus pacto nondum perfecto cito nimis ad locum properarit iudicii.

C A P V T V.

DE VARIIS SALVVM CONDVCTVM CONCEDENDI MODIS, ET CLAVSVLIS EIDEM ADHICIENDIS.

§. XLII.

Prima hic consideratio tempus concernit quousque saluus conductus sit continuandus. Iudex vel terminum ad quem accurate determinavit, vel nil omnino hac de re locutus est. Sin ultimum, ex mente plurimorum ss) salui conductus valor ad unicum terminum

*Quousque
S. C. per
durat?*

rr) Engau elem. iur. crimin. L. II. §. 337.

ss) Carpzov qu. 112. n. 60. 61. Oldecop Tit. III. Obs. 28. n. 9. Granz

terminum iudiciale est restringendus, cuius opinionis probatio in L. 89. §. 1. D. de V. S. ponitur, at quam male id fiat, inspicienti patebit: melior ea est ratio, quod salui conductus concessio urgente solum fiat necessitate, adeoque quantum possibile limitanda. Cui accedit, quod incarceration regulam, liberatio a vinculis exceptionem constituat: exceptio autem arctis sit circumscribenda limitibus, ut regula eo magis intrare queat. Interim tamen tantum temporis reo concedendum, quantum sufficit, ut tuto ad iudicium ire atque redire possit. Plerumque triduum adsumunt auctores *ii*), & quidem unum diem ad proficiscendum in locum iudicii, alterum ad comparendum in eodem, tertium ad reuertendum in locum tutiorem. Verum generatim triduum hoc pro regula nequit stabiliri. Reus enim mox maiori mox minori indiget temporis spatio, ut in locum perueniat iudicii vel inde recedat: terminus iudicialis pro rerum varietate longior breuiorque est. Adeoque generaliter adsumendum saluum conductum indefinite concessum ita esse intelligendum, ut reus commode ad locum iudicii venire ibi comparere, res suas tractare indeque recedere

de defens. inquis. C. VI. membr. 2. S. I. art. III. n. 66. *Falkner* de S. C. C. II. S. V. §. 5. *Beck* de iurisd. crim. L. 1. C. 17. o. 9. *Bruckner* de S. C. th. 26. Singularis est opinio *Quistorpii* § 842. statuentis, saluum conductum sine temporis adiectione datum durare ad sententiam usque publicatam. Cum eo consentit nouissime *Stelzer* Lehrbuch d. teusch. Crimin. Rechts, Halle 1793. §. 720. statuens conditionem bis etwas peinliches erkannt worden praesumi, quamuis haec verba non sint adiecta.

ii) *Falkner* l. c. §. 4. *Wesser* de S. C. iudic. C. 6. n. 2. *Granz* l. c. n. 67. *Quistorp* §. 832. *Neandri* introd. in praxin crimin. C. 9. §. 3. *Carpz* Inquisit. proc. T. 5. art. 1. n. 4.

dere possit *uu*). Quantum haec omnia tempus requiratur ex ratione locorum distantiae & ipsius causae in iudicio tractandae erit statuendum.

§. XLIII.

Interdum ad innocentiae usque probationem liber conceditur *Explicitio variarum formularum quibus S. C. duratio ex primisur.* commeatus, quod quidam de vnico solum termino iudiciali intelligunt: at minus recte. Verba enim ipsa prout sonant, reo ius tribuunt, procul a carcere innocentiae adferre probationes, quod raro vnico termino expediri potest, sed plus temporis requirit. Inde per totum, quod haec discussio absumit, tempus saluus durabit conductus, ita tamen, vt reo moroso terminus ad afferendum ea, quae ipsi vtilia videntur, praefigatur. Similiter si reo potestas detur, semper in iudicio comparendi, quin carcerem metuere debeat: a quibusdam restrictio fit huius licentiae ad primum terminum. Verum nisi vim verbis velimus inferre, statuere haec nullo modo possumus, cum vocabulum *semper* perpetuum quoddam & durans non transitorium significet: haec potius verba ita capio, reo ius competere, sine metu vinculorum quouis die iuridico in iudicium veniendi, aliis autem praeter nominatos diebus promissum quiescere; breuibus de saluo conductu quem vocant generali phrasin intelligo. Reus inde hac promissione munitus in terminis quidem iudicialibus a carcere liber est, ast extra hocce tempus in loco iudicii absque vinculorum periculo commorari ei non licebit *xx*).

§. XLIV.

uu) Dorn Tom. II. §. 439. Thonniker aduoc. prud. C. 8. n. 7.

xx) Suadet celeberr. Auctor des Entwurfs eines Gesetzbuchs in Criminalsachen

§. XLIV.

*Quinam
optimus
modus S.
C. duratio-
nem deter-
minandi.*

Iudex fin tempus in salui conductus exprimat praestatione, plerumque illum extendit, usquedum sententia criminalis lata fuerit: interdum tamen illum ad breuius solum tempus concedit. Optima eius species ea est, quae per integram causae tractationem ad finem usque perdurat. Inprimis enim ipsi reo est utilis, ut praesens esse queat per totum processus spatium, semper adhibere remedia ei proficua, atque rei suae familiaris curam possit gerere. Quin & iudici ista liberi commeatus species magis est suadenda. Quando enim liberatio a vinculis indefinite promittitur, nulla praestatur cautio: verum saluus conductus ad causae exitum usque datus non sine sufficienti conceditur satisfactione. Libero commeatu indefinite dato reus nonnisi vnica vice comparet, ast inculpatus libertate a vinculis per totum processum instructus centies citari potest, centies parere debet. Saluus conductus indefinite praestitus liberum accessum liberumque recessum comprehendit: ast securitas contra carcerem ad totam causam tributa statim cessat, quamprimum sententia criminalis fuerit, publicata, quin reo recedendi arbitrium sit relinquendum.

§. XLV.

*Quamdiu
durat S.
C. ad to-
tam cau-
sam conces-
sus?*

Saluus conductus ad totam causam concessus tamdiu durat, donec tota causa sit pertractata *yy)*. An vero praecise necesse est,

sachen Frankf. u. Leipz. 1792. Th. 1. Abschn. 6. §. 3. ut cuius saluus conductus ad quatuor solum septimanas concedatur, iisque effluxis contra absentem mediis procedatur ordinariis.

yy) Bruckner de S. C. th. 27. Granz C. 6. m. 2. S. I. art. 3. n. 74.

est, ut sententia sit lata, si iudex promissum suum velit rescindere? non credo. Verba enim de causae discussione inquisitione non decisione intelligenda, adeoque cum stricte omnia sumantur, utique saluus conductus ad causam ventilandam datus esse censetur, ut reus in iudicio praesens utilitatem suam promovere possit: tunc autem cum causa sit reum inter & iudicem discussa, ex verborum tenore saluus cessat conductus, quamvis sententia nondum sit publicata 22).

§. XLVI.

Quod locum attinet, generalis est regula, saluum conductum a principe impetratum per omne eius valere territorium, a iudice praestitum iurisdictionis eius limites non egredi. Si liber comes-
Quaenam
ratione loci
sunt obser-
uanda, in
quo S. C.
vis se ex-
tere debet?
 rus ad unum sit datus locum, an & ad alia loca extendendus est praesertim intermedia? Quidam hoc negant dicentes interpreta-
 tionem restrictivam hanc non admittere extensionem: & loca in-
 termedia vel subiecta esse superiori, cui inferior saluum largiens
 conductum non possit praeiudicare; vel aequali, hunc autem in
 aequalem nullum habere imperium. Alii a) affirmant asserentes,
 bonam fidem hoc in negotio obuenientem poscere, ut securitas &
 ad loca porrigatur intermedia, concessio antecedente & concessum
 consequens, aut reum in iudicium venire non posse, si securitas

22) Contrarium asserit *Bruckner* th. 29. saluum conductum ad totam causam tunc solum cessare, si iudex inspectis actis reum vel nocentem pronuntiarit vel innocentem.

a) *Vrsaya* institut. crimin. L. 3. Tit. 9. n. 161. *Gilnhausen* arbor. iudic. crimin. C. III. p. I. n. 36.

in locis deficiat intermediis, reum denique saluum conductum indefinite rogasse, ergo & indeterminate eum illi concedendum. Tota controuersia breui terminabitur. Iudex saluum conductum ad certam terram restrictum tribuens id concedit, vt hac in regione reus a vinculis permaneat liber, omnia vero alia loca excluduntur, cum vnus nominatur, adeoque libertas in alia praeter expressam regione non erit attendenda, saluus conductus ad alia loca non extendendus siue eidem subdita iudici seu extraneo. Verum iis in terris, per quas reo transeundum est, liber sine dubio commeatus vim suam exerit, modo iudicis eiusdem subint iurisdictioni. Qui enim cuidam potestatem dat, absque timore carceris in iudicio comparendi ei etiam ex natura rei licentiam dare debet, libere per loca intermedia in eodem iurisdictionis ambitu sita transeundi. Quomodo enim ille in iudicium venire potest, qui carcerem debet metuere, simulac in loca venerit intermedia: bona ergo fides iubet, vt saluum conductum impetranti securus & liber pateat transitus per illas regiones, quas praeterire nequit, si in iudicio velit comparare, quod & tunc est admittendum, si saluus conductus certae sit adstrictus terrae *b)*.

§. XLVII.

*Confirmatio
an cum S.
C. coniun-
gi potest?*

Interdum tamen arctius circumscribi potest haec e carcere liberatio. Quodsi e. g. iudicis intersit, reum in vnum alterumque locum non venire, regio ista in salui conductus concessione eidem prohiberi potest. Quod tunc contingit, si in loco quodam vis vel publica vel priuata timenda sit reo ibidem comparente, vel si iste

b) Wippermann de S. C. th. 15.

iste quadam in terra speciale dederit scandalum, quod praesentia eius refricaret. An vero iudici licitum sit, reo, cui sine loci mentione saluus conductus est datus, certam assignare regionem, eique, ne limites istius excedat, prohibere, an confinatio non obstante libero com meatu, decerni queat, non sine ratione dubitatur. Non poena solum est confinatio, sed & medium securitatis, quo politia interdum utitur: ultima eius species hic occurrit notanda, eamque a iudice decerni posse non dubito. Ista enim saluum concedens conductum securitatem contra carcerem tribuit, suoque satisfacit promisso, si vincula iubeat abesse: verbum autem datum non violat, si reo imponat, ne certam urbem relinquat vel pagum. Medium hoc est ad reum in potestate retinendum eiusque fugam impediendam maxime commendandum. At confinato tantum est permittendum spatium, quantum ad rei familiaris curam sufficit. Si enim hac in terra habitet, & alibi bona sint sita, nonne durissimum foret, ei iniungere velle, ut in primo permaneat loco, alteram vero, quae bona comprehendit, regionem non petat. Talis ergo locus, talis terrae ambitus eligendus, in quo uniuersum rei patrimonium situm est, atque iste reo in domicilium est assignandus absque iudicis decreto non mutandum.

§. XLVIII.

Praestationes, quas reus suscipit, possunt esse variae. Essentialis est promissio, se ad quamvis iudicis citationem pariterum, sententiaeque causam terminanti satisfacturum. Cum enim finis salui conductus sit, causae criminalis promouere exitum, huic autem fini utrumque punctum quam maxime conducatur, salua ne-

*Quaenam
conditiones
S. C. adili-
ciendae?*

gotii nostri essentia nequit abesse. Plures autem promissiones naturales atque accidentales modo dictis addi possunt. Atque naturale salui conductus in cautionis consistit praestatione, quae tamdiu praesumitur necessaria, donec absque ea iudex reum a vinculis liberarit, quod regulariter suadendum non est. Vitae porro quietae promissio implicite iam salui conductus petitioni eiusque concessionem tanquam conditio sine qua non inest: ratio enim, ob quam praestatur, nulla est alia, nisi ut reus in iudicio comparere, causamque possit agere, eoque medio processus tum continuatio tum praecipue promoueatur exitus: iudex vero reum e carcere liberans ex natura rei ei imponit, ne libertate sua abutatur, & hac solum sub conditione pactum liberi comitatus init. Quae ut eo certius obseruentur, spondet, se sine armis incessurum, loca publica, cauponas aliaque diuersoria euitaturum, fugae remedia non quaesiturum, & quae sunt reliqua c). Praeterea & reus saepe promittit se certa e regione non exiturum, bona sua non alienaturum, se, sin alium in locum se conuertere velit, iudici id speciatim indicaturum. Idem ille inspectioni atque observationi cuidam se submittere potest eorum, quos iudex determinabit, ut, ne reus aufugiat, attendant. Ad idem fugae periculum auertendum iudicium recte petit, ut de tempore ad tempus inculpatus in persona se sistat, ut continuata eius praesentia inde queat perspicui. Ab omni denique litis protractione reus abstineat oportet, quae si metuenda, expresse se causam non protracturum debet promittere.

c) *Boehmer elem. iur. crim. S. I. C. 7. §. 159. Pflaum Entwurf Th. III. §. 33.*

Iudex contra libertatem a vinculis promittit, adeoque si media ad incarcerandum adhibuerit, ab iis desistat, necesse est. Stat huc potissimum reuocatio litterarum, quas arrestatorias (Steck-briefe) vocant, patentium *d*). Sicut enim iudex ipse reum libero munitum comiteatu incarcerare nequit, sic quam maxime contra bonam peccaret fidem, si iudicium rogare vellet extraneum, ut reum capiat ipsique tradat *e*). Quamuis vero salui conductus concessio tacita sit dictarum litterarum reuocatio, ea tamen extraneis non ita innotescit iudicibus, ac litterarum incarcerationem petentium emissio. Iudex ergo securitatem contra carcerem tribuens extraneis id patefaciat iudicibus ut reum capiant requisitis. Alias enim, si isti delinquentem in vincula miserint, atque iudici incarcerationem petenti remittant, ab hoc omnes ferendae sunt in rei capturam factae impensae. Causa enim horum sumtuum temeraria ille est iudex, qui saluo conductu concessio litteras non reuocavit arrestatorias, atque hac effecit omissione, ut iudices extranei requisitionem ad incarcerandum non liberum comiteatum scientes delinquentem ea caperent intentione, ut iudicio eum requirenti tradant. Haec autem supponenda intentio. Iudex enim extraneus non obstante requisitione aut saluo conductu reum, ut sibi habeat, in potestatem iure redigit proprio, quo supposito intermissa litterarum incarcerationis reuocatio rem non alterat: & iudicis eandem omittentis nulla inde obligatio. An vero & inculpatus quoddam habeat fundamentum, contra iudicem dictas litteras non reuocantem agendi, a variis rerum dependet circumstantiis. Quodsi enim mox nominatus intret casus, quod iudex

*Quadenam
praestatio-
nes a iudi-
ce sunt sus-
cipiendae?*

extraneus

extraneus reum nomine capiat proprio, nulla omnino querendi reo superest causa. Fori enim competentia non illi solum iudici inhaeret, qui saluum tribuit conductum, sed & aliis saepe competit iudicibus, qui factum prioris parum curantes sine dubio reum incarcerant deprehensum. Sin vero litterae incarcerationis a requirente, quamvis liberum dederit commeatum, non sint reuocatae, atque haec omissio vnica sit causa, quare reus in vincula sit missus: tunc a iudice saluum largiente conductum, si ei fuerit traditus, non restitutionem solum in libertatem sed & damni ex incarceratione culpa iudicis exorti resarcitionem rectissime petit. Litterarum enim contra reum emissarum tempestiua reuocatio hanc non permisisset incarcerationem, quod vero damnum cum iudex praecauere potuisset & debuisset, ad indemnitatem praestandam merito obligabitur.

§. L.

*Iudexne
reum S. C.
munitum
aliis extra-
dere potest
iudicibus?*

Eadem libertatis promissio, quae saluo inest conductui, aliud adhuc producit dubium: an nimirum iudex promisso hoc non obstante reum saluo gaudentem conductu ad alium remittere possit iudicem. Generatim quaestionem negandam existimo. Qui enim liberum impertitus est commeatum, libertatem a vinculis ad certum solum tempus promisit; huic autem contraveniret promisso, si reum alteri vellet tradere iudici, ut eum in vincula mittat. Cui

204

- a) Pflaum l. c. §. 32. Engau elem. l. 2. §. 333. Dorn Comment. T. II. §. 440. addit optimam reuocationem fieri inserta saluo conductui clausula, qua quitiis rogatur iudex, ut liberum concedat transitum.
 c) Wesser de S. C. iudiciali C. 6. n. 5. Beck de iurisd. crim. L. I. C. 17. o. 8. Böhmer ad Carpton. qu. 112. o. 82

acoedit, quod iudex saluum concedens conductum aut competens sit aut incompetens. Sin primum, ipse tunc tractet causam, eamque terminet, atque datam contra carcerem securitatem non violet. Sin incompetens, tunc fide bona certe non ageret, si saluum vellet concedere conductum: tunc enim totius causae transactionem adeoque & liberationem e carcere illi relinquat iudici oportet, cui ius ad haec omnia quaesitum est: huius enim partes exigunt, ut perspiciat, quomodo causa sit ad exitum perducenda, an rei copia modo haberi queat ordinario, an vero salui conductus sit necessaria praestatio. Iudex ergo ad remittendum obligatus liberum dare nequit com meatum. Qui enim reum alteri tradere debet iudici, libertatem illi nequit promittere, huic enim ipse stare nequit promisso, alius vero iudex pactum initum non curat.

§. LI.

Quod si vero iudex talis aut generatim iudex incompetens saluum largiatur conductum, an seruandus erit? Antiquiores ^{f)} Quinam est effectus S. C. ab incompetenti dati iudici? dubitant, an liber com meatus & a competenti praestitus iudice sit implendus. Rationes, quibus utuntur, consistunt 1. in Nou. 17. C. 6. 2. Quod reipublicae interfit, ne delicta maneant impunita, quod fieret, si salui conductus promissioni stare deberet iudex. 3. Quod periculum adsit, si prauī homines extra statum nocendi non ponantur. 4. Quod in praeiudicium tertii vergere nequeat liber com meatus. 5. Quod alio in loco reus in vincula mitti possit, eoque per pauciora fieret, quod expedirerur per plura,

f) Quos largissime adfert Farinacius qu. 29. n. 4 — 6.

plura, si saluus daretur conductus g). Verum cum Nou. 17. C. 6. ne verbum quidem de nostro negotio sed de fide publica generatim loquatut, atque in verbo dato non festinendum, datum autem implendum esse asserat, cum reipublicae intersit, iudicem promissis satisfacere & fidem publicam manere illibatam, cum saluus non praebetur conductus, nisi omnia cessent reum capiendi remedia: in vanum laborant, qui hisce freti argumentis saluum conductum seruandum non esse statuunt, & dubium hocce nemo nostrorum temporum recoquere audebit. E contrario auctores melioris notae h) in eo conueniunt, omnem saluum conductum etiam a iudice datum incompetente seruandum, ne sub auctoritatis publicae praetextu quisquam decipiatur, cum iudicem quam maxime deceat, fidem datam nunquam fallere, atque melius sit, promissum a iudice ultra vires potestatis suae initum adimpleri, quam eo neglecto magistratus iudicesque fiducia subditorum carere. Quam opinionem lubentissime subscribo, vnicam addens restrictionem, saluum conductum ab incompetente datum iudice tunc seruandum non esse, si impetrans huius incompetentiae probe gnarus hanc nihilominus petierit & impetrauerit liberationem: hoc enim casu sibi ipsi tribuat, quod a iudice quidquam exegerit, cuius praestatio huius superaret potestatem. Dein saluus conductus a iudice datus iure eum tribuendi destituito non ita firmus est,

VL

g) Collegit haec momenta *Bruckner* de JS. C. th. 22.

h) *Windheim & Kruse* de iure S. C. C. 7. n. 15. *Caldero* S. reg. crimin. Consilii Cathal. decision. P. I. dec. 28. n. 5. *Granz* C. 6. membr. 2. S. I. art. 3. n. 57. *Guazzini* defens. 12. C. I. n. 58. *Oldecop* Tit. 3. obs. 28. n. 7. *Vrsaya* instit. crimin. L. 3. Tit. 9. n. 158.

ut semper debeat seruari. Sed res ita se habet. Penamus probatum esse, iudicem incompetentem saluum concessisse conductum, impetrans in eum est restituendus status, in quo ante huius beneficii fuerat praestationem: & tunc data e vinculis liberatio erit reuocanda. Eadem plane erunt admittenda in casu supra dicto speciali, si iudex ad remissionem obligatus saluum conductum sit impertitus. Ille tunc iudici, cui reus tradendus, remissionem ea sub conditione faciendam nuntiat, si & iste liberum confirmare velit commeatum, quod si facere detrectet, iudici hunc tribuenti nil superest, nisi reum in pristinum restituere status, & hoc facto securitatem contra carcerem reuocare. Nec conqueri potest iudex, cui remissio facienda, quod ea facta non sit. Iudex enim ad remittendum obligatus saluum concedere non debuisset conductum, atque tunc reum in suam non recepisset potestatem, omnisque cessasset remissio. Illud vero factum, quo limites iuris sui transiliens dictam praestitit libertatem, iudicio alteri nullum ius remissionem vrgendi potest tribuere, adeoque nec hoc posito quoddam remittendi officium de iure intrat.

§. LII.

Tenor denique salui conductus docet, quousque haec concessa libertas sit extendenda, an ad vnum, an plura delicta spectet. Dubium tunc nullum hac de re esse potest, si in instrumento claris sit dispositum verbis, liberationem e carcere huius vel illius delicti expressi intuitu huius illiusue causae nominatae concedi. Atque quam maxime suadendum, ut documentum salui conductus praestationem continens specialibus determinet verbis, quonam de delicto quamam de causa sit intelligendum. Ad mini-

*Quaenam
delicta in
S. C. com-
prehensa?*

mum processus nominandus, in quo dicta promittitur securitas. Dubitant auctores, an liber commeatus vnus delicti gratia datus ad alia se extendat crimina eo tempore quidem commissa aut incognita. Communis est sententiae distinguendum, an haec maleficia non nominata maiora sint expressis, an minora, de his affirmant, illa in saluo conductu tacite esse contenta, de illis negant ⁱ⁾. Verum huius distinctionis fundamentum non perspicio. Minora enim delicta aut carcerem omnino non merentur, tunc temporis esset iactura, de iis quaerere velle, an in saluo conductu sint comprehensa: aut reuera ita sunt comparata, vt reus in vincula mitti debeat: & tunc generalis regula in applicationem venit, nullam ad incognita dari cogitationem, nullam paciscentium intentionem. Ex quo promo fluit alueo, iudicem eorum criminum ratione, quorum existentiam nescit, nullum dare posse liberum commeatum ^{l)}, adeoque istum nulla alia delicta nisi expressa comprehendere seu maiora seu minora. Quodsi vero, quin specialiter nominetur crimen, ad integrum quendam processum saluus tribuatur conductus, omnia continet maleficia, quorum inquisitio & poena huius praecise processus constituit obiectum. Quod potissimum obtinet, si de delictis eiusdem speciei sit sermo. Cum enim plures eiusdem criminis species ab eodem subiecto peractae vna vt plurimum poena ob repetitionem forte asperata adficiantur, etiam

ⁱ⁾ *Quistorp.* Th. II. §. 342. *Guazzini* def. 12. *Falkner* de S. C. C. II. S. 5. §. 3. Generationem ad omnia delicta tempore, quo saluus conceditur conductus, commissa eundem extendi seu maiora & minora statuunt *Wesser* de S. C. iudic. C. 6. n. 6. & *Wippermann* th. 22.

^{l)} *Boehmer* art. 156. §. 3. & ad *Carpzov.* qu. 112. obs. 7. *Comes* & *Soden* Tom. III. §. 180.

etiam vno eodemque processu res terminabitur. Atque hoc in casu liber commeatus ad integram causam concessus plura ista eiusdem speciei delicta complectitur. Verum si quis plura patrauerit facta illicita diuersi generis, quodlibet ob poenae & rei naturae diuersitatem separatam poscit inquisitionem, tunc data vno in processu e carcere liberatio ad alteram non trahenda inquisitionem. Semper autem crimina hic intelliguntur ante saluum conductum iurpetratum commissa, ad futura enim nulla in antecessum dari potest liberatio *m*).

§. LIII.

Similiter & persona nominanda, cui liberi commeatus indulgetur beneficium. Quaerunt auctores *n*), an saluus conductus reo concessus & eius comprehendat familiam? Verum hoc sub dubio nil nisi error latet & idearum confusio. Illa enim securitas, quae contra vim datur iniustam, quaestioni locum dare potest, an cuidam pro se & familia sit concessa. Verum omnia haec in liberationem e carcere minime quadrant. Familia enim rei vel nocens est vel innocens. Sin vltimum, nullo indiget saluo conductu; sin primum, tunc libertas patrifamilias data nullo mo-

*S. C. reo
datus an &
familiae
concessus?
quaenam
generatim
interpre-
tatio in hoc
obtinere ne-
gotio?*

I 2

do

m) Spemenda non est cautela *Thönnikeri* C. 8. n. 24. suadentis, ut, si reus timeat, a iudice maleuolo alia ei delicta imputanda fore, petat, ut omnia delicta seu denunciata seu ignota in saluo conductu comprehendantur.

n) Adfirmant quaestionem *Bruckner* de S. C. th. 13. seq. *Falkner* de S. C. C. II. S. II. §. 7. *Wesser* de S. C. iudic. C. 3. n. 6. *Wipermann* de S. C. th. 26. *Granz* C. 6. membr. 2. S. I. art. 3. n. 78. *Quistorp*. §. 838. Valde contortum est, quod ex L. 3. §. 6. D. de penu legat. petitur argumentum.

do aliis potest esse utilis. Index enim vincula rei soluens certae cuidam personae id tribuit beneficium, quod sua ex natura mere est personale, nemini nisi impetranti proficuum. Adeoque nulla ad alios locum habet extensio, siue ad familiam spectent, siue sint extranei. Quod praeter allata & hoc confirmat argumentum, quod stricta sit omnis salui conductus interpretatio, cum necessitate solum urgente concedatur, & exceptionem constituat a regula, quae omnis in processum criminalem delapsi poscit incarcerationem. Eadem momenta & quaestionem determinant, an saluus conductus vni datus & sociis vel auctoribus profit, quod ex iisdem fundamentis negandum erit o).

Quamuis autem stricta sit salui conductus interpretatio, bona tamen fides non excludenda. Quam maxime autem contra bonam fidem peccaret iudex, si liberum comitatum ad vnum aliosue iudiciales concederet terminos, & reo quidem liberum promitteret accessum, ei vero liberum denegaret recessum: cum secare venire non possit, qui sine impedimento discedere nequit. Liber ideo accessus & liberum sub se recessum comprehendat oportet, quamuis expressa desit determinatio p). Verum in saluo conductu ad totam causam praestito rem aliter se habere ex infra dicendis apparebit.

Quidam

o) Dissentit Hofmann Reichsprax. §. 1850.

p) Bruckner th. 19. Pistor Vol. II. Conf. 49. n. 55. Gail. libr. II. obs. 52. n. 5. Falkner C. II. S. V. §. 4. Wippermann th. 16. Beck L. I. C. 17. o. 5. Carpzow. qu. 112. n. 7.

Quidam contra auctores q) extensiuam statuunt hac in materia interpretationem, tum quod beneficium hic adsit adeoque latissime extendendum, tum quod titulo oneroso praestita nempe satisfactione adquiratur. Verum superius allata obstant, quominus in hanc possim descendere opinionem; nec beneficii mentione mouet, cum latissima horum interpretatio tunc cesset, si praedictum concurrat tertii: quod hic certe adest, ubi non singuli sed omnes simul periculo exponuntur laesionis, si delicta maneant impunita. Generatim vero si dubium oriatur, illius resolutione ab eo qui saluum concessit conductum petenda est.

C A P V T VI

DE SALVI CONDUCTVS PETITIONE, ET QVAE CIRCA
EAM TAM REO QVAM IVDICI INCVMBANT.

§. LIV.

Liberum petens com meatum vel id ipse agit, vel per procuratorem, quod plerumque fit. In casu primo literas ad iudicem mittit absens, atque pro liberatione e captiuitate instat. Implo ratio ista talia contineat fundamenta necesse est, quae iudicem mouent, vt votis annuat. Quo potissimum spectant omnia innocentiam vel minorem reatum demonstrantia argumenta; haec ergo adferat reus, & non exiguam inde sperare potest utilitatem. Quo minor enim poena est, eo minus & periculum, ne reus aufu-

*Quaenam
fundamen-
ta S. C.
petitioni
sunt inse-
renda.*

q) Bruckner th. 27. Falkner C. II. S. V. §. 3. Windheim & Kruse C. 7. n. 49. Farinacius qu. 29. n. 39. in dubio pro reo interpretationem esse capiendam statuit Böbmer elem. iur. crim. S. I. C. 7. §. 157.

aufugiat, eo citius ergo petito fauet iudicium. Interim tamen integra pro auertenda vel mitiganda poena defensio praecise exhiberi & plene probari non debet, sed aliqua solum demonstratio sufficit. Non enim hic de poena iam infligenda agitur, quo demum in casu plena requiritur probatio: sed tota res nil nisi praeparationem ad causam eo melius instruendam & praeliminaria continet inquisitionis atque in his minor probationis gradus erit sufficiens r).

§. LV.

*Defensio
pro auer-
tendo car-
cere num
S. C. iun-
gi potest?
S. C. po-
tens num
actorum
inspectio-
nem recte
poscit?*

Defensio autem pro auertendo carcere aut praemitti aut cum salui conductus petitione coniungi potest. Magna enim inde redundat reo utilitas, si probare possit, carcerem de iure cessare: liberationem tunc a vinculis iure poscit perfecto, atque nullus de cautione praestanda potest esse sermo. Sin ergo argumenta impromptu se habere credit ad carcerem plane excludendum sufficientia: tunc his vtatur, & sententiam poscat carcerem omnino excludentem. Verum si suis non fidat reus argumentis timens ne ad vincula plane soluenda minus sint idonea, tunc defensionem pro auertendo carcere & salui conductus coniungat petitionem; atque libertatem a vinculis vel de iure vel vt beneficium petat. Quin & defensione pro auertendo carcere frustra peracta repulsam passus saluum adhuc conductum potest exigere. Hoc enim in

- r) Si modo procedendi haecenus usitato gravatum se reus credat, quarela salui conductus petitioni inferi flagitarique potest, vt iudex mitiget rigorem, hunc vel illum processus actum aut intermittat aut solum temperet.

in casu iudex vincula de iure adhibenda esse pronuntiat, quod eundem tamen non impedit, quominus libertatem largiatur, si ex necessitate facti ineuitabili res aliter expediri non possit.

Num vero saluum petenti conductum communicanda sunt acta inquisitionis haecenus gesta? Negat *Meuius s)*, & mea quidem opinione rectissime. Namque ad id, ut haec poscatur liberatio, plena non requiritur defensio, sed quaedam solum demonstratio: & quorundam solum momentorum adductio iudicem ad salui conductas adigit concessionem, cum vix praesumendum sit, ut *Boehmerus t)* ait reum tantae esse audaciae, ut omni destitutus praesidio saluum petat conductum: actorum ergo inspectio non est necessaria. Quibus allatis & hoc accedit periculum, ne reus in fuga perseueret, si grandia in actis perspiciat contra se militantia indicia. Sin ergo illius intersit, perfectam gerere defensionem, in persona se sistat, quo facto acta perlustrare ei omnino licebit.

Eadem a procuratore obseruanda sunt, quem absens constituit, ut iudicium pro carcere aut auertendo saluone conducto tribuendo adeat. Nec vero reus nec procurator locum, quo primus degit, indicant *u)*, nisi talis sit, in quo contra omnia iudicis molimina sufficienter tutus est. Atque nemo amborum cogi potest, ut locum habitationis patefaciat. Haec enim dete-
ctio

s) P. 7. dec. 401. Consentit *Hofmann R. Prax. §. 1851* addens indiciorum tamen communicationem reum petere posse.

t) *Elem. S. 1. §. 156*

u) *Pflaum cit. Entwurf Th. III. §. 31. Engan elem. L. II. §. 337. Quistorp §. 843.*

etio iudicem facile reddere posset habilem, ut reum in suam redigeret potestatem. Nemo inde implorationem pro saluo conductu posset tentare, quin se incarcerationis exponeret periculo, adeoque frustranea foret hoc de negotio disputatio.

§. LVI.

Cui exhibendae preces pro S. C.?

Imploratio autem pro saluo conductu tum ipsi exhiberi potest principi, tum iudici & quidem illi, qui iure inquirendi hoc in casu gaudet. Quodsi tamen reus aliorum iudicum transire debeat iurisdictiones, tunc & ab his saluum petere debet conductum. Quamvis enim iudex inquirens securitatem contra carcerem tribuerit; id tamen alium non impedit, quominus reum vinculis constringat, adeoque ad liberum in iudicium aditum necessario requiritur saluus conductus ab omni iudice, cuius loca sunt transeunda impetrandus w).

§. XVII.

Quaenam a iudice ante S. C. concessio nem observanda sunt?

Haec de reo. Primum autem iudicis est officium, ut omnem impendat incarcerationi delinquentis operam x). Prius ergo regulariter requisitio ad iudicem, sub quo vivit reus, directa, prius litterae incarcerationis prius edictales locum sibi vindicabunt, quam de libero com meatu praestando quidam possit esse sermo y). Atque celeritatis nimiae notam vix iudex effugiet, si neutro horum remediorum usus saluum statim conductum sit impertitus.

w) Bruckner de S. C. th. 24.

x) Wippermann de S. C. th. 23. Engau L. II. Tit. 27. §. 331.

y) Leyser p. 628. med. 1.

pertitus. Quod si tamen iudex vel edictaliter citauit vel litteras rei capturam poscentes emisit: praesumptione pro se militante gaudet, si reum in potestatem redigere impossibile esse alleget. Extranei num saluus conductus praestandus sit consulti in idem inquirere debent momentum, num iudex omnia egerit, ut rei fieret particeps: & si inuenerint, non exacte suo iudicem satisfecisse officio, moneant, ut prius omnem reum capiendi moueat lapidem 2); & tunc solum si labor votis non respondeat, saluum impertiatur conductum.

§. LVIII.

Sed si iudex in libertate a vinculis tribuenda nimium festinauit? Generaliter dicendum est, eum, quantum possibile, litem facere suam, id est, si cautio rei non sufficiat, ex suo tunc patrimonio sententiae latae debere satisfacere: adeoque tum processus expensas, tum summam quandam in locum poenae reo imponendae substitutam soluat necesse est: & praeter ista ob iurisdictionis abusum vel in multam condemnari, vel suspendi ab officio pro re nata poterit. Iudicis tamen audienda defensio, si monstrare velit, rem nonnisi saluo conductu concessio potuisse expediri. Sicut enim generatim iudex praesumptionem, quod res officii recte peragat, pro se allegare potest, sic etiam hoc in casu, si requisitionem vel litteras arrestatorias vel edictales se emisisse probet, iusta, omnia incassum esse tentata, pro eo militabit praesumptio. Tunc vero ad eandem prouocare praesumptionem non poterit, si nullum omnino modo dictorum adhibuerit

Si iudex in S. C. concedendo nimium festinauit, ad quid tenetur?

re-

remedium, nisi domicilium ita sit comparatum, ut nulla notorie reum capiendi spes affulgeat.

§. LIX.

*Superior,
antequam
S. tribuat
C. an in-
formatio-
nem ab in-
feriori re-
ste petit?*

Quodsi saluus conductus a summo petatur imperante, huius quidem subest arbitrio, an & quomodo implorantem velit exaudire: interim tamen regulariter suadendum, ut princeps non statim votis illius annuat, sed a iudice prius inferiore, cui causa subest, exigat informationem, an preces veritate nitantur, nullumque obstet beneficio concedendo impedimentum *aa*). Sin autem per viam querelae vel denegatae protractaeue iustitiae ad superiorem fiat recursus iudicem, iste tunc liberum regulariter commeatum non impertitur, sed mandatum de administranda profert iustitia, iubetque, ut inferior ex regulis iusti saluum conductum aut tribuat, aut in via iuris deneget, atque se paruisse doceat. Quae potissimum obtinent, si remedio hoc reus in summis experiatur imperii tribunalibus *bb*). Iudex vero eiusdem territorii via breviori informationem poscit ab inferiori, & pro renata vel mandatum de administranda iustitia ad iudicium mittit inferius, vel si omnia sint plana, saluum aut ipse conductum largitur aut locum non habere statuit. Caeterum iudex inferior causae praemittit cognitionem, disquirens an saluus conductus & quomodo sit tribuendus, quaenam cautio necessaria, quaenam condiciones adiiciendae: & quae sunt reliqua. Cum vero causae

cogni-

aa) Dorn T. II. §. 440. Quistorp §. 834.

bb) Tafinger instit. iurispr. camer. T. II. §. 395. not. h.

cognitionem ita essentialem credant *Falkner cc)* & *Harprecht dd)*,
 ut saluus conductus sine ea datus non debeat seruari, eo minus
 in hanc descendere possum sententiam, cum supra statuerim, li-
 berum commeatum & ab incompetente concessum iudice sancte
 seruandum esse.

§. LX.

Num vero ea, quam pro saluo conductu impetrando reus
 exhibet supplica, accusatori vel laeso communicanda? num vni
 horum num utrique ius competit, protestatione sua iudicium ita im-
 pediendi, ut petito supplicantis annuere nequeat? Primam quae
 stionem affirmo *ee)*. In processu enim accusatorio actoris inter-
 est, reum puniri, & huius poenae causa omnia suscipit processus
 negotia: adeoque nil, quod in causae influit tractationem, a iu-
 dice ex officio poterit expediri, sed accusator prius est audien-
 dus, an reum sistere an iudicis potestati ita ut in vincula mitti
 possit, subiicere queat. Quod si ille promittat, sine dubio salui
 conductus praestatio erit suspendenda. Iustam ergo protestandi
 causam accusatori illae suppeditant circumstantiae, si absque li-
 bero commeatu reus vinculis possit subiici. Quod laesum attinet,
 eatenus interest reum in persona comparere, quatenus huius prae-
 sentia ad indemnitatem praestandam erit necessaria. Sin ergo
 damnum reo etiam absente possit restitui, nulla est ratio, quare
 liberationem a vinculis tribuendam laesus possit impedire. Sin

*An supplica
 pro S. C.
 laeso aut
 accusatori
 communi-
 canda? an
 & quate-
 nus hisce
 ius compe-
 tit prote-
 standi?*

K 2

autem

cc) Diff. de S. C. C. II. §. III. §. 3.

dd) Consult. crimin. & civil. Volum. nou. Tom. I. p. 549. n. 33.

ee) Consentit *Dorn* §. 440. *Boehmer* art. 156. §. I.

autem iste doceat, se nonnisi reo praesente indemnem fore reddendum, iuste tunc contra saluum protestatur conductum, si aliam monstrare queat reum capiendi viam: econtra hoc reo indulgendum beneficium ille non impedit, qui meliori remedio indicando est impar. Semper tamen supplica pro saluo conductu laeso communicanda, tum vt monstrare possit num alio modo reus in carcerem mitti queat, tum vt ratione cautionis suae possit inuigilare utilitati. Quodsi vero tum accusator tum laesus in saluum conductum tribuendum consenserint, hic consensus limitibus iurisdictionis, qua iudex libertatem praestans fungitur, est includendus: atque haec omnia laesum accusatoremue non impediunt, quominus iudicem alieni territorii queant implorare, vt reum hac in terra morantem capiat ff).

§. LXI.

Quanam
in proces-
sus parte
petitur S.
C.?

Salui conductus petitio ut plurimum ab initio exhibetur processus, atque eum in finem conceditur, vt inquisitio eo melius procedat. Verum & in decursu processus quin & post sententiam latam ea potest in iudicium deferri supplica gg). Quamuis enim

ff) *Windheim* seu *Kruse* de S. C. iud. C. 7. n. 15. *Heil* iud. & def. C. II. §. 14.

gg) *Wippermann* de S. C. th. 9. Negatiuam defendit *Engelhard* allgem. peinl. R. §. 473. ea ex ratione, quod reus condemnatus nil omnino contra sententiam possit opponere: verum quis id certo affirmare quis reo nouam audebit defensionem negare? Id vero lubenter admitto, reo condemnato, qui nullam offert defensionem, saluum nullo modo tribui conductum: iste enim poenae statim est subiiciendus, in carcere non detinendus: adeoque & libertas a vinculis dari nequit, im-

muni

enim ultimo in casu res sit determinata, atque vix credendum, reum, cui grauis poena imminet, in iudicio compariturum: casus tamen non defunt, in quibus reus condemnatus nouam contra sententiam defensionem molitur, eiusque ratione saluum vrget conductum, quam occasionem iudex vtraque arripiat manu, vt reus in locum redeat iudicii. Quibus in circumstantiis communiter libertas datur a vinculis, vsque dum defensione peracta noua feratur sententia priori vel conformis vel reformatoria.

§. LXII.

Omnibus hisce peractis iudex perpendat, an contra reum absentem causa possit continuari & terminari, an reum capiendi spes affulgeat. Qua omnino exulante, si praesentia rei ante omnia requiratur, tunc absoluta adest saluum conductum largiendi necessitas, atque nil superest, nisi tractatus cum reo eiusue mandatario inchoare, atque conditiones praescribere reo fauentes, vt modo, quantum fieri potest, minime periculoso petita tribuatur e vinculis liberatio. Quae inter praepriis cautionem iudex aestimet, atque momenta defensionis ponderet a reo prolata. Quamuis enim ista causam, quare saluus praestetur conductus, primariam non constituent, in cautione tamen determinanda omnem merentur attentionem. Quo magis enim reus demonstrat, ad poenam grauiorem rem non peruenturam, eo minus fugae periculum, eo minor ergo poscenda erit cautio. Quodsi vero haec omnia sint expe-

*A quonam
tempore S.
C. vigor
incipiat?*

muniter autem a poena saluus conductus ex natura sua non comprehendit. nemoque condemnatus, nisi sententiam impugnare seque defendere velit, hanc petere audebit e vinculis liberationem.

expedita, & saluus conductus reipsa concessus, a quonam tempore suum capiat effectum, dubium moueri potest. Liber sane commeatus a principe vel superiore concessus ab eo inde momento erit validus, quo reo petenti reuera non promissus solum sed & datus est: iudicem autem inferiorem tunc obligat, si vere eum praestitum esse plene ei demonstratum fuerit, quod productione originalis utplurimum absoluitur. Si in iudicio inferiori causa salui conductus ventilatur, nulla omnino incarcerationem intermittendi adest obligatio, quamdiu tractatus hac de re instituti durant, quod natura rei facile demonstrat *hh*). Ponamus autem iudicem saluum promississe conductum, videndum tunc erit, an tenor promissi sit, se liberum commeatum praestiturum, quae verba de tempore futuro non praesenti intelligenda, adeoque perfectionem negotii non continent; an vero iudex declaret, reum, quamprimum se stiterit, a carcere immunem esse: hoc sane promissum ipsa est salui conductus praestatio, adeoque iudicem obligat, reoque ius tribuit quaesitum, ab eo tempore, quo reo petenti iudex annuit *ii*), aut si hic ultimus primum obtulerit, quo oblata a iudice securitas a reo est acceptata. Omnia haec tum in scriptis
tum

hh) Boehmer ad Carpz. qu. 112. o. 8.

ii) Recte inde se habet sententia Boehmeri l. c. statuentis, saluum conductum ab eo valere tempore, quo sub sigillo datus sit iudicii, quamuis nondum ad accipientem peruenierit. Cum vero pergat, & ad tempus cautionis praestitae esse respiciendum & ab hoc totum incipere negotium; id assumere nequeo: cautio enim mox omnis cessat, mox ante mox post saluum conductum praestatur concessum, ita ut ab eius praestatione initium perfectionis nequeat desumi: sicut generatim si paciscens pacto satisfaciat, non perfectio sed consummatio oritur negotii.

tum sine scriptura possunt definiri, ut plurimum tamen documentum *kk)* hac de re conficitur, quod vero in dubio ad probationem solum non perfectionem negotii pertinet *ll)*, nisi iudex reusque conuenerint, negotium pro perfecto non esse habendum, nisi instrumentum adsit omnibus numeris absolutum.

C A P V T VII.

DE MODIS SALVVM CONDVCTVM TOLLENDI.

§. LXIII.

Variae saluum conductum tollentes circumstantiae ab auctoribus adferuntur, quarum quaedam verae quaedam sunt spuriae. *Modi S.C. tollendi sunt*
 Inprimis tempus erit considerandum in concessione determinatum, *I. lapsus temporis,*
 cum nihil sit naturalius, quam eo tempore liberationem a vinculis cessare, quod pro termino beneficii est positum *mm)*. Supra iam dictum est, saluum conductum indefinite concessum ad unicum iudiciale terminum esse restringendum. Sin autem ad omnes datus sit terminos, tantum semper temporis reo indulgendum, quantum sufficit, ut ad iudicium ire, causam ibi tractare, indeque recedere possit. Num vero tempore intermedio saluus ita cessat conductus, ut iudici reum capere liceat? Dubium in eo

kk) Formulas exhibet *Kirchgesner* tribun. nemef. iuste iudic. p. 292. *Barth* hodoget forens. C. 6. §. 8. *Auctor* der historischen Einleitung in den Criminalprocess C. 4. §. 4. *Heil* C. II. §. 23. *Thönniker* C. 8. n. 15.

ll) *Boehmer* l. c.

mm) Recte tamen *Windheim & Kruse* de S. C. iudic. C. 8. n. 6. addunt, & tempore effluxo saluum conductum continuandum, si reus vi maiore aut morbo in loco iudicii retineatur.

eo latet, quod iudex, qui saluum conductum ad omnes dedit terminos iudiciales, si reum capiat, isti libertatem adimat promissam in iudicio absque vinculis comparendi. Ast iudex securitatem promittens contra carcerem eamque ad terminos solum iudiciales restringens id solum reo praestat, ut eo tempore, quo in iudicium vadit, ibi comparet, indeque recedit, a carcere maneat immunis. Verum tempore intermedio omne cessat promissum, & reus sibi imputet, quod in loco huic iudici subiecto eo commoratus sit tempore, quo saluus conductus vi sua destitutus quiescebat *nn*).

§. LXIV.

*n. publica.
ta senten-
tia.*

Plerumque ad totam causam liber praestatur commeatus, ita ut ad sententiam usque latam perduret. Magna hic orta est contentio, an statim post publicatam sententiam, an post elapsam decemum decendium praestita resoluatur a vinculis libertas? *Oldecop* eo) semper decendii lapsum & rem iudicatam expectari debere asserit, *Carpzovius pp*) vero nouae auctor est distinctionis processum inter accusatorium & inquisitorium, atque in hoc statim, in illo elapso decendio saluum expirare conductum statuit. Ast auctores isti regulam communem: sententiam condemnatoriam nunquam in rem iudicatam transire in mente non habuerunt. Huic enim si adhaereamus, decendium illud concidit, quod in ciuilibus sententiam in rem transmutat iudicatam. Adeoque cum saluo conductui

inserta

nn) *Koch* instit. iur. crim. §. 958. *Carpzov.* qu. 112. n. 11. *Falkner* de S. C. C. II. S. V. §. 4.

eo) Tit. III. obs. 28. n. 21. & dec. I. qu. 10.

pp) Inquisit. proc. Tit. 5. art. 2. num. 3. & qu. 112. n. 65 — 69.

inserta sit clausula: Bis etwas peinliches erkannt ist, cum haec intret conditio illo ipso die, quo sententia publicatur, isto etiam tempore saluus cesset conductus oportet, quin aliquis ad speciem processus instituti sit habendus respectus. Illo ipso ergo in termino, quo sententia publicatur, promissa reo libertas cessat, & male iudex ageret, si reo permittere vellet, ut libere iudicii locum relinquat: quin imo statim e curia iudiciali in carcerem ducendus est qq). Quamprimum enim reo innotescit, quanta ipsi poena immineat, nil aliud sane ab eo expectandum, nisi istum in fugam se daturum. Sententiam enim criminalem supponimus condemnatoriam, adeoque graue praeiudicium inferentem: quid magis naturae conuenit humanae, quam malum tam graue fuga auertere? Atque hoc ipsum fugae periculum in causa est, quare & in eo casu statim incarcerationio intret, si salui conductus instrumento inserta sint verba: bis etwas peinliches erkannt ist, und Inquisit solches nicht abzulehnen vermag. Caueat iudex, ne his utatur verbis, quae facile inquisitum possunt decipere credentem, saluum etiam conductum post sententiam durare, si nouam tentare velit defensionem. Sin autem & haec sit adhibita phrasis, nil plane

qq) Hoc ut eo tutius fieri possit, suadet *Boebmerus* ad *Carpzou.* qu. 112. obs. 10. ut reus ad audiendam sententiam non verbis sed realiter cite-
tur: ast cum libertas ad publicatam usque sententiam sit promissa, cautela haec verbo dato adeoque bonae fidei contraria. In alia omnia abit *Tbönniker* C. 8. n. 21. asserens & post sententiam latam saluum durare conductum, si reus nouam gerere velit defensionem, & pro cautela aduocatis suggerit, ut in termino statim publicatae sententiae nouae petant defensionis veniam: ast quantuscunque sit innocentiae fauor, ea tamen omnia a prolata sententia ne non retrahunt.

ne operatur, eaque non obstante statim ad vincula progrediatur iudex, quamprimum sententia erit publicata *rr*). Hoc enim facto quam maximum intrat fugae periculum, quod prohibet, ne reo liberatio a vinculis ne per momentum quidem concedatur. Bonum ergo reipublicae postulat, ut condemnatus mittatur in carcerem, eique tunc defensionem suam permittatur tractare.

§. LXV.

An ad sententiae publicationem personae rei praesentia requiratur? Reo emanente quae fidei iussorum obligatio, quod ius?

Quae demonstrant, iudicis quam maxime interesse, reum in persona se sistere & publicationem exaudire sententiae. Quamvis enim alias actus iste sit indifferens, qui per procuratorem aequè bene potest expediri personalem rei praesentiam non poscens, in nostro tamen casu specialis intrat ratio personalem inculpati postulans comparitionem, fugae nempe metus tunc quam maxime intrat, si tenor sententiae condemnato fiat apertus *ss*). Hac ergo ex ratione citationi ad audiendam sententiam clausula salui conductus inferi nequit *tt*), & nullatenus admittendum est, quod auctores quidam *vv*) reo suadent, ut in termino publicandae sententiae suum sistat procuratorem, aut in scriptis sententiam pro publicata acceptet. Iudex potius reo hoc die emanente publicationem debet intermittere *ww*), cum maior sit spes, fore ut reus se sistat, si sententiae nesciat tenorem, quam si praeiudicium inde oriens

rr) de Boehmer art. 156. §. 3. Quistorp §. 840.

ss) Dorn Tom. II. §. 440.

tt) Boehmer ad art. 156. §. 3.

vv) Heil C. II. §. 21.

ww) Quistorp §. 841. Pfaff Entw. zur bair. penal. Gesetzg. Th. III.

§. 34.

oriens illi aperiatur. Sin ergo casus intret, quod reus citationi ad audiendam non pareat sententiam, iudex publicatione suspensa fideiussoribus iniungat, ut reum sistant sub praeiudicio, eos in summam quandam pecuniae fore condemnandos *xx*): aut si pignora sint data, nouam mittat reo citationem, adnexo monitorio, contumaciae sequelam illorum fore distractionem. Quodsi nouum hunc iussu nulla sequatur obedientia, ad venditionem pignorum iudex progreditur, aut fideiussores adigit, ut summam soluant pro rerum circumstantiis determinandam. Quibus vero secundum citatam L. 26. C. de fideiussor. hoc tribuendum est, ut reum defendere possint; quod iis tunc utilitatem procurabit, si demonstrare queant, reum in tantam non fore condemnandum summam, ac iis est imposita, si praesens esset, ac innocentiam minoremue ostenderet reatum: Dein & hoc iisdem indulgetur fideiussoribus, ut ex bonis rei suum sibi sumant regressum. Sin reus condemnatus ab initio contumax postea fiat obediens, aut si casu in manus iudicis incidat, poenaeque subdatur, tunc quidem processus expensas & indemnitatem subire debet, aut illa summa, quam iudex in surrogatum poenae fuga elusae e pignoribus sumsit, reo eiusque haeredibus est reddenda. Similiter & fideiussores, si reo poena reipsa est imposita, illam sine dubio repetunt summam, quam loco poenae in reum statuendae illo tempore soluerant, quo huius executio ob fugam delinquentis fuerat impossibilis. An vero fideiussores processus expensas & indemnitatem praestitam a iudice queunt repetere, si reus quidem adsit, aut patrimonio deficiente

L. 2

illam

xx) Videatur omnino praecelara L. 26. C. de fideiuss. Beck L. I. C. 17.

obs. 13. *Quistorp.* l. c. *Carpzon.* qu. 112. n. 126 — 30.

illam suscipere non possit praestationem? Videndum, num cautio adsit de iudicio sisti an iudicatum solui. Sin primum: fideiussores, si reum sistant, suae omnino satisfaciunt obligationi, adeoque omne id, quod durante condemnati fuga soluerant, iure poscunt. Verum in cautione iudicatum solui res aliter se habet. Tunc enim fideiussorum poscit officium, ut expensas processus & damni dati suscipiant quantitatem, adeoque si modo dicta praestitere, in bona quidem rei at non contra iudicem regressum habent.

§. LXVI.

Continuatio §. praeced.

Vt vero eo citius fideiussores ad suam perueniant indemnitatem, praestitis eis, quae debebantur recte a iudice exigunt, ut reum persequatur fugitium, eiusque capturae omnem impendat operam. Praestatio enim a fideiussoribus peracta reum principalem minime liberat, processus potius contra absentem est instituendus, qui cum fideiussoribus hanc adferre possit utilitatem, ut reus poenae subiiciatur promeritae, iisque ex supra dictis quaedam reddatur pecuniae summa, fundatam inde intentionem habent a iudice petendi, ut contra fugitium procedat. An fideiussores reum, qui post sententiam e carcere aufugit, iterum sistere debeant, dubium exsurgere potest: negat quaestionem *Carpzovius yy)*, affirmat *Moller zz)*: ast recte observat *Bruckner a)*, fideiussores de reo sistendo cauentes suam impleuisse obligationem, si reum semel iudicio exhibuerint, adeoque eo fugiente ad nihil

amplius

yy) Qu. 112. n. 142.

zz) Semestrium L. 2. C. 2.

a) Diff. de S. C. th. 31.

amplius teneri: aut in cautione iudicatum solui fideiussores nisi li-
tem suam velint facere, attendere debere, ut reum iudicis iterum
subiiciant potestati. — Verum nonne ille primario tenetur, cu-
ius culpa fugam rei produxit? Sine dubio id affirmo atque
Bruckneri decisionem ad eum restringo casum, si absque ullius
hominis culpa reus e carcere evaserit. Cum enim fideiussores ut
supponitur culpa careant, potius est, ut culposus damnum,
quod reus fuga dedit in se suscipiat. Interim tamen, si ultimus
iste non sit soluendo, fideiussores non erunt liberati. Si enim isti
iudicatum solui cauerint, periculum & exitum processus quaecun-
que sint circumstantiae se suscepturos promiserunt: adeoque ad
soluendam illam indemnitatis summam, quae nec ex rei fugientis
nec ex illius, cuius culpa effugit patrimonio sumi potest, merito
coguntur, illisque nil nisi regressus contra reum superest atque
culposum, si vnum horum bona imposterum adquirere contingat.

§. LXVII.

Cum autem sententia lata saluum finiri conductum dicitur, ^{Si proces-}
quamcunque intelligimus sententiam condemnatoriam seu ad poe- ^{sus absolu-}
nam seu ad medium eruendae veritatis grauius torturam nempe & ^{tione ab in-}
territionem ^{stantia sus-} ^{pensus po-} ^{stea refu-} ^{citetur, an} ^{& reuiuif-}
b). Idem dici nequit, si in iuramento iudex refu- ^{cit S. C. in}
gium quaerat purgatorio; hoc enim indicia leuiora aut delictum ^{prima cau-}
non atrox supponit, qui casus carcerem per se iam excludit. — ^{sae tractat-} ^{ione datus,}
Sin autem processus finis sit absolutio ab instantia & illa ipsa
causa ob nouam suspicionem exortam reuiuifcat, dubium est, an
saluus conductus in prima causae tractatione concessus & ad se-
cundam

b) *Boechmer* elem. iur. crimin. S. I. C 7. §. 159.

cundam inquisitionem sit trahendus? an ille, qui primo in processu a vinculis liber erat, idem beneficium & extendere possit ad processum repetitum? Quaestionem adfirmare nolim. Quando enim liber alicui praestatur commeatus ille de ea solum inquisitione est intelligendus, in qua datur: haec vero tunc est finita, cum absolutionem ab instantia iudex tribuit, adeoque & saluus cessat conductus. Quamvis enim novis indiciis emergentibus & causa resuscitetur, non tamen eadem sed nova est inquisitio: & merita causae plane eadem non sunt: quae erga in tractatione prima concessa est reo securitas a vinculis ad secundum processum nullatenus trahenda, quod praeter allata & stricta probat interpretatio hisce in negotiis obueniens.

§. LXVIII.

*Conuictio
vel confes-
sio rei num
S. C. tol-
lunt?*

Verum ulterius adhuc quidam progrediuntur asserentes, saluum tunc finiri conductum, si reus pure fuerit confessus aut conuictus c). Sententia haec tum fictione nititur a legibus d) ipsis assumpta, confessum pro iudicato haberi tum exinde probatur, quod fauor defensionis primum sit salui conductus fundamentum, idque rei confessione vel conuictione corruat. Ast duplex hoc

c) *Wesser* de S. C. iudic. C. 7. n. 2. *Engelhard* §. 473. *G. J. F. Meister* §. 472. *Koch* §. 958. *Dorn* §. 440. *Beck* L. I. C. 17. obs. 10. *Falkner* med. 56. *Quistorp* §. 837. *de Hein* promptuar. iur. voce S. C. n. 4. & 12. *Carpzov* qu. 112. n. 82—85. *Boehmer* art. 156. §. 3. & ad *Carpz.* qu. 112. obs. 9.

d) L. 56. D. de re iudicat. Post rem iudicatam vel iureiurando decisam vel confessionem in iure factam nihil quaeritur post orationem *Da Marci*, quia in iure confessi pro iudicatis habentur.

hoc argumentum facile destruitur. Quod enim primum spectat principium, in causis id civilibus faciliorem inuenit adplicationem, quam in criminalibus. In his enim omnes exulant fictiones, & speciatim reus confessus vel conuictus puniri prius nequit, quam sententia sit lata, quae nullo impugnatur defensionis alioque remedio: talis ergo ante sententiam pro iudicato habendus non est. Secundum, quod supra allatum est momentum falso nititur supposito 'quasi fauor defensionis causa sit saluum praebendi conductum primaria, quod vero aliter se habere supra est ostensum. Leuius est tertium quoddam argumentum ab *Engelhardio* l. c. prolatum reum si nocens sit puniri posse, verum omnia esse frustranea, & salutem publicam quammaxime laedi, si reo liber permitteretur recessus. Ast num & quomodo reus sit nocens ante sententiam non constat, & si haec sit publicata sententia statim sublato saluo conductu reus vinculis aequae ac poenae subiicitur: salus ergo non laeditur publica, si verbum datum seruet iudex, usque dum reum pronuntiauerit nocentem. Quartum ex L. 3. & 5. D. de custodia & exhibitione reorum petitum aequae fallax est, nam Leges istae reum praesentem & pacti contrarii supponunt absentiam: cessent igitur oportet, si reo ad sententiam usque prolatam saluus conductus sit promissus. Sola ergo confessio vel conuictio reuocationem liberi non fundat commeatus *dd)*. Iudex enim aut indefinite istum aut ad tempus quoddam determinatum tribuit. Sin illud, per se iam ad vnum est restringendus

ter-

dd) Recte obseruat *Stelzer Lehrbuch des deutsch. Criminal-Rechts*. Halae 1793. §. 721. sententiam contrariam falsa niri iuris romani interpretatione.

terminum, iste ergo casus minime huc loci referendus. Sin vero tempus sit definitum, iudex promisso stare debet, quaecunque intrent circumstantiae: adeoque saluus conductus datus bis etwas *peinliches* erkannt ist, per sententiam vere talem resolvitur, non fictionem, & confessio conuictione, quae ficta solum sunt sententia, nec hoc in casu quidquam operantur. Quis saluum petet conductum, quis in verbis iudicis ullam ponet fiduciam, si iudex securitatem promittat, usquedum sententia sit lata, & ante sententiam verbum suum reuocet, reumque vtut conuictum in carcerem detrudat? In eo tamen omnes conueniunt, valorem salui conductus continuari, si reus quidem confiteatur, aut exceptionem adiungat reatum vel tollentem vel restringentem: si quis e. g. se homicidam professus exceptionem inculpatae opponat tutelae. Tunc enim de eo quaeritur, an delictum adsit nec ne: atque si ponamus reum probabilem adferre exceptionis probationem, omnis facile incarceration de iure cessat: excipienti igitur id certe tribuendum, vt liberatio e carcere continuetur.

§. LXIX.

*III. do-
lus impe-
trantis,*

Dolum porro tanquam modum saluum irritandi conductum nominant: & recte quidem. Sicut enim omne negotium dolo superstructum nullum est, sic & idem de saluo conductu dicendum erit. Quae illi, qui iudicium falsis decepit assertis fides habenda? Aut quando talis adest dolus, qui totius negotii operatur interitum? Num eo in casu est tollendus, si reus falsa attulerit defensionis momenta? Affirmare hoc illi debent, quibus fauor defensionis primaria ea saluum dandi conductum causa.

Verum

Verum cum hanc adsumere nequeam opinionem, mea quidem sententia totum negotium ob falsa huiusmodi asserta non corrumpit. Attamen dolus hicce non omni destituitur saepe effectu. Iudex enim, quo maiora illi sunt oblata defensionis momenta, eo minorem poscit cautionem. Quodsi ergo falsis allatis iudex deceptus iusto minorem acceperit satisfactionem, errore detecto reum iure adigit, ut cautionis augeat quantitatem: & usquedum hoc peractum erit, reus non quidem vinculis nisi vrgens adsit fugae metus, detentioni tamen cuidam leuiori est subiiciendus, mox liberandus, si auctam praestiterit securitatem. Maior est dolus, si reus falsum in salui conductus petitione indicet locum domicilii. Verum quidem habitationis locum aperire non tenetur, at nec falsum indicare potest, sed omnino hoc punctum tacite debet praeterire. Sin autem falsus locus sit allegatus, plerumque talis eligitur, qui contra omnem iudicis operam exactam praestat securitatem: iudex inde facile potest decipi, ut credat omnia reum capiendi remedia frustra adhiberi, falsoque sibi persuadet, absolutam adesse saluum tribuendi conductum necessitatem: adeoque casus hic existit, quo dolus causam dedit liberi com meatus existentiae, qui datus non fuisset, si falsi domicilii allegatione iudicium non esset deceptum: totum inde corrumpit, quod actum est. Generatim ille dolus totum vitiat saluum conductum, qui in iudice falsam producit persuasionem, quasi omnia reum in potestatem redigendi sint perdita remedia & nonnisi libertate a vinculis concessa processum continuari posse & expediri. Illa quae *Dornius* e) affert, doli exempla magis subsequenter quam antecedentem arguunt dolum. Sic si saluus petatur conductus, ut quis

M

bona

e) T. 2. §. 440.

bona sua in locum possit transferre remotum, ut seditionem possit excitare: momenta haec salui conductus non ingrediuntur essentiam, adeoque si in iis dolus sit commissus, totum non vitiatur negotium. Si enim quis post impetratam securitatem talia molitur, quae cum bono publico & salui conductus fine nequeunt consistere, concessa utique libertas erit tollenda. Sed non cessat ab initio, sed ab eo tempore, quo factum salui conductus essentiae directo contrarium commissum est. Sin vero impetrans a doloso desistat proposito, tunc saluus ideo non desinit conductus, quod malo petitus sit proposito.

§. LXX.

IV. Cautio insufficiens,

Cautio porro insufficiens salui conductus post se trahit interitum f). Ea enim sub conditione expressa iudex petito annuit suspecti, ut ea, quae requiritur, a reo praestetur securitas: hac igitur cessante & liberatio resoluitur oportet. Si enim iudex non sit securus, reum promissa impleturum, nulla ratio ad saluum conductum tribuendum mouens adest: adeoque si impetrans conditioni, sub qua a carcere est liberatus, non paret, nec sua ex parte promissam seruare tenetur e vinculis liberationem. Quod si ergo vel dolo vel culpa rei casus pignora fiant deteriora, vel fideiussores non amplius sint soluendo, iudicis tunc partes exigunt, ut meliorem poscat cautionem, & statim usque ad partitionem reum detentioni leuiori attamen securae subdat. Satisfactio sufficiens praestita reum in libertatem restituit, atque eius id agendi impotentia in carcerem detrudit & vincula.

§. LXXI.

f) *Quistorp. §. 839.*

§. LXXI.

Probari nequit, quod auctores quidam g) asserunt, morte concedentis saluum expirare conductum. Iudex enim iure suo utens liberum dedit comitatum, & successorem suum obligat, ut pactum seruet iuste cum reo initum. Aliud foret, si iudex concedens limites potestatis suae fuisset transgressus, aut si expressa sit lex contractus, morte dantis concessionem resoluendam fore.

An mors concedentis huc spectat?

§. LXXII.

Nouo ulterius delicto saluus finitur conductus h). Ast nec haec res dubio caret. Quodsi nempe saluum impetrans conductum nouum patrarit crimen, quaeritur, an incarceration locum habeat intuitu eius maleficii, cuius ratione datus est i), an vero ob nouum delictum carcer intret l). Differentia in eo est: si vincula ob nouum adhibeantur delictum, hoc ita debet esse comparatum, ut carcerem per se iam fundet: Dein, & hanc suppositum idem producit sequelam, quod si inquisitio contra nouum delictum sit finita, reus iterum in libertatem restitui & saluus conductus ob priorem causam datus debeat reuiuiscere m). Verum omnia aliter se habent, si nouum delictum liberum ita extinguit comitatum, ut & ratione illius cesset criminis, cuius causa erat praestitus.

N. Nouum delictum.

M 2

Tunc

g) *Falkner* de S. C. C. III. S. II. §. 3. *Heil* iud. & def. C. 2. §. 21.

Neandri introd. in prax. crim. C. 9. §. 6.

b) *Koch* §. 958. *Dorn* II. §. 440. *Quistorp* §. 838.

i) Statuit hoc *Farinacius* qu. 29. n. 49.

l) Haec est sententia *Baehmeri* ad *Carpzon*, qu. 112. obs. 7. nec non de *Globig* & *Husteri* Abh. von der Criminalgesetzg. Th. III. Abschn. V.

m) Ita opinatur *Engelhard* §. 470.

Tunc enim hocce omnino cessat beneficium, nec nouo delicto punito reuiuiscit, nec praecise requiritur, vt maleficio post salui conductus concessionem commissum carcere dignum sit. Atque vltimae sententiae & meum addo calculum, firmissime persuasus, reum noui delicti impetratum ita perdere conductum, vt & ratione illius cesset criminis, ad cuius tractationem datus erat. Probat hoc mihi illa, quae omni saluo conductui inhaeret, conditio, quam reus expresse vel implicite promittit, se vitam quietam acturum (dass er sich geleitlich verhalten wolle). Cui vero si contraueniat promisso, tunc circumstantia adest negotii totius resoluens valorem. Quaeuis ergo salutis publicae turbatio libertatem a vinculis adimit reo ante concessam. Vnde patet necessarium non esse, vt nouum delictum per se solum carcerem mereatur: quaeuis actio salutem publicam turbans, nisi plane sit minima, sufficit. Quid enim de eo non timendum est, qui in processum criminalem implicitus spem intermetumque constitutus noua committit facinora? quid ille non audebit, si ab inquisitione fuerit liberatus. Nouum dein crimen saluum omnino extinguit conductum ob conditionis resolutivae existentiam. Quanquam ergo noui delicti inquisitio sit finita, illa vero criminis prioris adhuc perduret, securitas tamen contracarcerem data non restituitur, sed sopita permanet. Eadem promissio, dass er sich geleitlich verhalten wolle, & id complectitur, reum nullam fugae occasionem paraturum, quaesiturum, eaue non usurum esse *n*), adeoque si reus fuerit conuictus, quod reipsa fugam attentarit, aut remedia pararit huic proposito utilia, beneficio

n) Claproté peinel, Process pag. 61. 62.

beneficio indulto est priuandus, cum, ne eo abutatur, praesentissimus adsit metus: salutis igitur publicae ratio restrictionem poscit datae libertatis.

§. LXXIII.

Quodsi conditionibus adiectis contraueniat reus, causa saluum tollendi conductum saepissime in eo latet o). Modo conditiones laesae sint principales: si enim pacta accidentaliter adiecta non seruentur, saluus propterea non cessat conductus, sed poena locum habet arbitraria p). Reus autem promissis non stans primariis libero se indignum reddit commeatu. Cum enim libertas ista non nisi hac sub reservatione expressa aut tacita sit concessa, ut pacta adiecta seruentur: nihil est naturalius, nisi reum beneficio priuari, qui conditiones laedit adpositas. Itaque si locus sit additus, ut in eo reus persistat, isque sit derelictus, saluum tolli conductum naturae rei conuenit q).

VI. Transgressio conditionum adiectarum.

§. LXIV.

Rei porro non comparentis contumacia operatur, ut ille saluo conductu indignus iudicari illoque sine dubio priuari queat r).

VII. Contumacia rei.

Quam-

o) *Farinacius* qu. 29. n. 65. *Oldescop* Tit. 3. obs. 28. n. 22. *de Hein* promptuar. iur. voce S. C. n. 4. *Gilnhausen* arbor iudic. crim. C. III. p. I. n. 36. *Graue* de S. C. iudic. C. XI. §. 58. *Stelzer* Lehrbuch d. deutsch. Criminalrechts Halle 1793. §. 721. Rectissime tamen addit *Pflaum* III. §. 33. conditiones salui conductus documento expresse esse inferendas, ne reus de violentia queri possit, si ob non seruatas incarceretur.

p) *Quistorp* §. 838.

q) *Windheim* seu *Kruse* de iure S. C. 8. n. 25.

r) *Meister* §. 472. *Koch* §. 958. *Beck* L. I. C. 17. obs. II.

Quamprimum ergo iudex saluo conductu concessio reum citauit, hic autem iussui non paruit, statim quidem de iure stricto beneficio concessio priuari potest, magis tamen iudici consulendum, ut repetitam emittat citationem adnexo praeiudicio saluum auferendum fore conductum, si contumaciam obedientiae reus praetulerit. Idem in contumacia non respondentis erit adsumendum s). Si enim reus compareat, aut omnino nil respondeat, tunc absque dubio vinculis poterit subiici, ea enim concedentis fuit intentio, ut reus non solum in persona se sistat, sed & ad iudicis respondeat propositiones.

§. LXXV.

VIII. Cr-
tus nouo-
rum indi-
ciorum.

Nouorum porro indiciorum ortus inter causas intereuntis liberi commeatus refertur t), quod non sine limitatione adferendum. Illud verissimum, si suspicio delicti in saluo conductu non expressi talis existat, quae carceri sufficit decernendo, tunc sine dubio ad incarcerationem procedendum, ita tamen, ut reus petere possit, ut illa inquisitio, cuius ergo in carcerem missus est, prius tractetur, quam prior, in qua saluus conductus est concessus. Quo posito si causa prima sit finita, reus ad saluum prouocare potest conductum, ut a vinculis liber illum peragere possit processum, in quo securitatem contra carcerem obtinuerat. Aut si indicia eiusdem delicti oriantur, non aliter salui conductus admitto finem, nisi noua suspicio per se sola ad incarcerandum sufficiat. Priora enim iam aderant indicia, cum saluus concederetur conductus, adeoque carceris constituere nequeunt fundamentum. Generatim non
fine

s) Engau L. II. §. 336.

t) Boehmer art. 156. §. 3. Quistorp. §. 837.

sine ratione *Boehmerus* v) *Quistorpius*que w) statuunt, iudicem in casu nouae suspicionis exortae securius agere, si ante sententiam liberum non tollat com meatum.

§. LXXVI.

Agmen claudat decisio quaestionis, quomodo puniendus sit saluum conductum cuidam concessum violans? Rem perturbant magis, quam expediunt, qui generatim maiestatis reos agunt eos, qui contra securitatem praestitam quidquam committunt x). Miscetur hic sicut saepissime protectio contra vim iustam & iniustam. Haec equidem ab omni infringi potest homine, qui eum, quem princeps vel iudex contra vim iniustam tuetur, laedit. Quo casu crimen quoddam laesae maiestatis seu potius iniuriae in principem commissae adest, cum laedens specialem protectionem ab imperante vel ipso vel nomine eius a iudice concessam non curat, adeoque aggrauans hic adest circumstantia, quae poenam laesionis auget ordinariam. Ast liberatio e carcere seu saluus noster conductus a nemine nisi iudice infringi potest, cum ille solum quandam in carcerem mittat, quo supposito si princeps liberum dederit com meatum, eumque iudex contemnat, iniuriae in imperan-
tem

v) Ad *Carpzov.* qu. II2. obs. 9.

w) l. c.

x) *Boerius* dec. 179. n. 2. Plerumque poenam statuunt arbitrariam: *Wiudheim & Kruse* C. 7. n. 77. *Beck* L. I. C. 17. obs. 15. *Carpzov.* qu. II2. n. 76. Optime rem determinat *Pflaum* III. §. 32. eum, qui saluo conductu manitum laedit, ut iniuriantem puniendum asserens.

tem commissae est reus, adeoque praeter interesse priuatum multa, suspensione vel remotione pro re nata punitur. Paulo minor est reatus iudicis, qui alius superioris, cui subest, mandatum, ab incarceratione rei abstinendi, transgreditur. Tunc vero si iudex illi, quod ipse dedit, promisso contraueniat, laesio solum pacti adest cum reo initi, quod paciscenti laeso ius indemnitatem petenti tribuit; quam si iudex praestiterit, ulterius non punitur, nisi iustae sint grauiorem poenam poscentes causae, quibus extantibus quoddam circumstantiis conueniens decernendum erit poenae augmentum.

Caeterum praeter eos, qui passim allegati sunt, alii adhuc vniuersam salui conductus materiam pertractarunt, quorum autem copiam habere non licuit: eos igitur saltem allegasse sufficiat y).

y) *Becht* de securitate & saluo conductu. *Maul* de saluo conductu. *Petr. Brem* de securitatis promissionibus & pace publica. *Magalotrus* de securitate & saluo conductu. *Glafer* de saluo conductu. *Philipp. ab Orthen* de saluo conductu. *Romanus* de saluo conductu *lenae* 1717,

FINIS.

— 8 —

P O S I T I O N E S
E X
I V R E V N I V E R S O.

1.

Omnis successio praeter pactitiam exulat iure naturae.

2. Ad condendas in societate aequali leges vota maiora, nisi expresse ita fuerit conuentum, non sufficiunt.

3. Ius quaesitum priuato adimi nequit, nisi ratio salutis publicae aperte id postulet.

4. Quamuis eum, cuius offensionem iuste metuimus, praenueniendo inuadere liceat, sola tamen crescens gentis vicinae potentia non sufficit ad bellum ipsi inferendum.

5. A concordatis nationis germanicae cum sede Romana seu vero pacto neutri parti recedere licet.

6. Primatum summi Pontificis non solum honoris, sed & iurisdictionis, tam lex positua quam sana ratio praecipit; non tamen ab eo, sed immediate a Deo suam accipiunt potestatem Episcopi.

7. His, qui ius primariarum precum ex consuetudine derivant, assentiendum esse puto.

8. Cautus Placeti regii vsus ex iure supremae inspectionis recte principi vindicatur.

X

9.

— 8 —

9. Ministris ecclesiae ex iure naturae & diuino congrua debetur sustentatio; interim ex iurium modo dictorum sententia minime adiudicari poterit clericis ius decimarum, quippe quod ex mera liberalitate adquisiuere.

10. Status Imperii in comitiis votum suum virile cum religione mutare potest, si velit, & non obstant pacta specialia.

11. In causis, quas secundum Art. V. §. 52. I. O. P. non attenta votorum pluralitate sola dirimat amicabile compositio, etiam venire posse mere politicas, & verba & acta pacis euincunt.

12. Ad exercendum ius eundi in partes non sufficit votum commune in conferentia A. C. addictorum statuum per maiora praeparatum.

13. Sub prohibita translatione vectigalis non sunt comprehensa vectigalia defraudationibus opposita, quae vocant *Wehrzölle*.

14. Regale postarum, quoad equitantes in imperio nostro ita fundatum, ut Imperator status excludat.

15. Domini territoriales catholici in suos subditos A. C. addictos fundatam habent iurisdictionem in causis ecclesiasticis, nec tenentur, ut exerceant hanc iurisdictionem per Consistoria protestantica, nisi adfuerint in anno normali.

16. Cum ius reformandi principibus vi regulae vniuersalis competat, religionis exercitium subditorum ad normam anni decretorii tanquam exceptio non obstat domino territoriali, simultaneum, ut vocant, innoxium introducere volenti.

17. Vltiores nuptiae iure Franconico sunt permiffae, ita, vt ea, quae respectu earum fancita sunt, improprie harum poe-nae, & rectius beneficia liberorum prioris thori appellentur.

18. Ordinatio prouincialis Parte III. Tit. 109, 110 & 111 tres modos vniendi liberos praefcribit, quorum duo priores abrogati sunt.

19. Potestas patria Franconica diuerfa est omnino ab illa Romanorum; exerit enim se solum circa ius castigandi, circa bona, & quodam modo peculia liberorum, in quibus postremis tamen non omnis iuri Romano vfus denegari potest.

20. Exiftentia iuris Germanici vniuerfalis impugnari omnino non potest.

21. Ad operas territoriales & iurisdictionales obligantur omnes fubditi: homines proprii vero ad dominicales.

22. Operae venatoriae non omnes ad territoriales referendae sunt: quae in hanc classem veniant, iuffus docebo.

23. Testamentum iudiciale per procuratorem, speciali mandato inftitutum ex plurimorum dicasteriorum praxi valide offertur.

24. Querela inofficiofi testamenti ob conditionem ex Nou. 115. inter parentes & liberos hodie exulat.

25. Qui procreatis cum coniuge defuncto liberis ad fecunda tranfit vota, in nouum coniugem nulla conditione quidquam transferre potest, quod vnius prolis portionem, &, fi hae fint inaequales, portionem eius, quae minimam accipit, exsuperat.

—+—

26. Ius adcrefcendi non ita tranfit in emtorem haeredita-
tis, vt accipiat partem deficientis cohaeredis.

27. Remedium Leg. 2. Cod. de refe. Vend. ob laefionem
enormem ad omnia negotia praeter transactionem extenditur.

28. Restitutio in integrum a minore impetrata, nec socio
nec litis conforti prodeft.

29. Poena delicti extra territorium commiffi definienda eft
iure communi.

30. Vbi poenae mere arbitrariae locus eft, ad mortem vf-
que nunquam progrediendum erit.

31. Poenam mortis in infanticidio & furto applicari du-
rum, nec non fini poenarum contrarium videtur.

32. Genere, quod plures habet fpecies, indefinite in feu-
dum concesso, minima fpecies concessa praefumitur.

33. Iure communi ad fuccedendum in feudo non fufficit
fola probatio eiusdem nominis, clypei & insignium.

34. Omissam petitionem inueftiturae ob folam culpam, quam-
uis latam priuatio feudi non fequitur.

35. Ius renouandi inueftituras, quae coram throno non
conferuntur, S. R. I. Vicariis concedendum; reinfeudandi ve-
ro de feudis Imperio apertis negandum.

36. Iuramentum delatum, nondum praestitum reuocari po-
teft, oblatis aliis probandi mediis, etfi fuerit acceptatum.

37. Parti succumbenti etiam in casu fummae appellabilis
ad transmissionem actorum prouocare licet.

— 8 —

38. Verum eidem parti in transmissione succumbenti non licet appellare, aut superreuisionem petere.

39. Iudex Camerae gaudet voto decisiuo, nisi in casibus a lege expresse exceptis.

40. Austraegae legales non nisi personis legibus nominatis competunt.

41. Etiam in iudicio austraegali, si litigantes sunt diuersae religionis, paritas quoad numerum, neutiquam quoad pondus recte vrgetur.

42. In processu citationis semper locum habet reconuentio, quin attendatur discrimen inter causas propriae reconuentionis & mutuae petitionis.

43. Etiam tres conformes sententiae appellationem ad suprema Imperii dicasteria non impediunt.

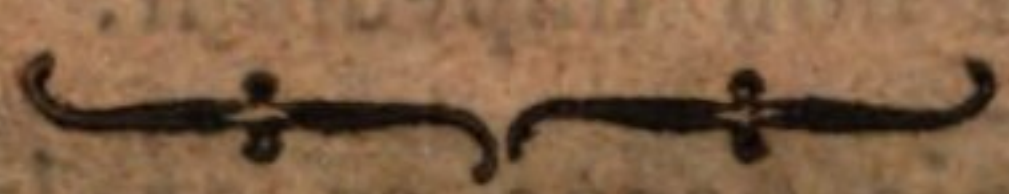
44. Diuitiae regionis neque ex opulento principis aerario, neque ex insigni auri argentique copia quorundam priuatorum cistis inclusa, colligi & diiudicari possunt, sed illa demum pecuniae quantitas, quae inter omnes circulat, earum magnitudinem determinat, cuius criterium est mercium & pecuniae inter se frequens permutatio.

45. Merces in ipso territorio procreatas & cultura perfectas, si ad externos euehantur, vectigali onerare, principiis politicis quam maxime repugnat.

46. Principium: Omnia in ipso territorio producenda esse, nimis extensum, tollit nexum, quo gentes saluberrime inuicem ligantur, & territoriis minoribus nocium est.

47. Luxum quemcunque reprimere velle, impingit contra oeconomiam politicam.

48. Cum priuilegia sint vulnera legum, & vnus ciuis ab oneribus publicis exempti pars reliquis accrescat, absque rationibus grauissimis nulla concedenda est exemptio.

Kleinschrod, Gallus Aloys Kaspar,

Specimen inaugurale de cautelis in salvi conductus concessione a iudice
observandis

Wirceburgi 1793

Diss. 2238,3

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10854449-6

VD18 14950634-001